

Středočeský kraj

VÝROČNÍ ZPRÁVA

**o realizaci politiky
v oblasti závislostí
v kraji za rok 2022**

Středočeský kraj

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji za rok 2022

Zpracoval:

Mgr. Michal Kobzáň, krajský protidrogový koordinátor

Dokument byl schválen Radou Středočeského kraje
usnesením č. 068-24/2023/RK ze dne 15. 6. 2023

Odkaz na internetovou prezentaci kraje, věnovanou politice v oblasti závislostí:
<https://www.stredoceskykraj.cz/web/odbor-bezpecnosti-a-krizoveho-rizeni/prevence-v-oblasti-zavislosti>

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji je určena pro odbornou i laickou veřejnost. Je zdrojem základních informací o koordinaci a institucionálním zajištění politiky v oblasti závislostí v kraji, koncepčních opatřeních, spolupráci s obcemi, finančním zajištění a finančních deficitech politiky v oblasti závislostí, charakteristice scény v oblasti užívání návykových látek (alkohol, tabák, nelegální látky, psychoaktivní léky) a situace v oblasti hazardního hraní a jiných nelátkových závislostí, sítě adiktologických služeb a aktivitách realizovaných kraji v oblasti politiky v oblasti závislostí (např. vzdělávání, analýzy, rozvojové projekty apod.).

Výroční zpráva o realizaci politiky v oblasti závislostí v kraji je jedním ze zdrojů při vytváření výročních zpráv a dalších publikací v oblasti závislostí zpracovávaných Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti a sekretariátem Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí. Zároveň je také důležitým informačním materiálem pro politiky na místní, krajské i centrální úrovni.

Souhrn

Středočeský kraj má určitá specifika. Jedná se o nejlidnatější kraj, na jehož území bylo k 31. 12. 2021 celkem 1 386 299 obyvatel. Celkově je vymezen územím 12 okresních měst a 26 obcí s rozšířenou působností (dále jen „ORP“). Specifický je i svým geografickým rozložením, kdy tvoří prstenec kolem hlavního města Prahy, což má vliv na mnoho aspektů včetně drogové scény v kraji. Unikátní je i v tom, že sídlo Krajského úřadu neleží na rozdíl od ostatních krajů na vlastním území, tj. na území Středočeského kraje, ale nachází se na území hlavního města Prahy.

K zajištění veškeré koordinace politiky v oblasti závislostí ve Středočeském kraji přispívala činnost krajského protidrogového koordinátora, zařazeného do Oddělení prevence kriminality Odboru bezpečnosti a krizového řízení Krajského úřadu Středočeského kraje. Koordinace spočívala v účasti na jednáních a poradách, souvisejících s tvorbou strategických materiálů, s financováním adiktologických služeb, dále v posilování kontaktů s realizátory programů a služeb ve snaze o zachování stávajících služeb, a i jejich případném rozšíření. Vertikální koordinace pak spočívala v realizaci pravidelných metodických a vzdělávacích setkání s místními protidrogovými koordinátory z ORP kraje. Významnou mírou ke koordinaci politiky v oblasti závislostí přispěla svou činností Krajská komise pro oblast závislostí a její pracovní skupiny, která je poradním orgánem hejtmanky kraje.

Při hodnocení celkové situace v užívání návykových látek a dalšího závislostního chování v roce 2022 je vycházeno především ze zpráv poskytovatelů adiktologických služeb působících v kraji, ze zpráv místních protidrogových koordinátorů jednotlivých ORP v kraji a dalších institucí.

Trend v drogové oblasti ve Středočeském kraji v užívání přírodních, polosyntetických a syntetických drog se nijak výrazně nezměnil a nevybočuje z celorepublikových statistik. Nejčastěji užívanou nelegální látkou byl pervitin, který většina uživatelů aplikovala nitrožilně. Mezi další nejužívanější drogy patřily preparáty buprenorfinového typu (Subutex, Suboxon) zneužívané nejčastěji také intravenózně. Byl však zaznamenán trend nárůstu užívání alkoholu, a to buď v kombinaci s jinými látkami, anebo místo nich. Což je pravděpodobně způsobeno zhoršenou ekonomickou situací a snižováním možností získání prostředků na nákup nelegálních drog. Dále se jednalo o nadužívání kanabinoidů. Časté je kombinování léků především opiátů a benzodiazepinu spolu s THC, alkoholem a primárně užívanou látkou. Celkově se také zhoršuje zdravotní stav uživatelů návykových látek a fenoménem posledních let je jejich zvyšující se průměrný věk klientů, který je uváděn napříč všemi službami na 34-35 let. V některých lokalitách Středočeského kraje se objevilo experimentování s látkou ze skupiny opioidů fentanylem.

Přetrvává stav poddimenzované sítě ambulantních služeb v kraji a vzhledem k počtu jeho obyvatel je počet ambulancí nedostačující. Ambulance nemají dostatečnou kapacitu pro příjem nových klientů do péče. V roce 2022 zanikl program ambulantní a substituční léčby v Kutné Hoře, kdy část jeho pacientů převzala ordinace v Kolíně.

Napříč všemi službami v kraji je zaznamenán trend nárůstu psychických obtíží u klientů a nárůst počtu klientů s duální diagnózou, tedy osob, u nichž byla vedle poruchy vzniklé z užívání návykových látek diagnostikována porucha psychická. Tyto osoby potřebují zvláštní péči, která je však nedostupná. Velkou překážkou v úspěšné léčbě těchto klientů je nedostatečná kapacita psychiatrické péče v kraji (jedná se však o celorepublikový problém). V regionu chybí ambulantní psychologická i psychiatrická péče, kapacity pobytové psychiatrické péče jsou naplněny.

Ve školní populaci zejména na 2. stupni základních škol je rozšířené užívání nikotinových sáčků, vaporizérů a jednorázových elektronických cigaret. Ojedinelé případy jsou zaznamenány i u dětí 1. stupně. V roce 2022 se k uvedeným artiklům připojil kratom, který je běžně dostupný a na trhu volně k prodeji bez věkového omezení.

Obsah

1	Situace v oblasti závislostí v krajích.....	5
1.1	Užívání návykových látek v obecné populaci, ve školní populaci.....	5
1.2	Užívání návykových látek v prostředí zábavy, nočního života.....	6
1.3	Problémové formy užívání návykových látek.....	6
1.4	Užívání návykových látek ve specifických skupinách.....	8
1.5	Návykové látky a hazardní hraní v sociálně vyloučených lokalitách.....	9
1.6	Somatická a psychiatrická komorbidita v souvislosti s užíváním návykových látek, včetně infekčních a dalších onemocnění.....	9
1.7	Předávkování, včetně smrtelných.....	11
1.8	Sociální situace uživatelů návykových látek.....	11
1.9	Hazardní hraní.....	11
1.10	Nové technologie.....	13
1.11	Nové psychoaktivní látky.....	13
1.12	Drogová kriminalita.....	13
1.13	Nové trendy a fenomény.....	14
2	Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni.....	16
2.1	Institucionální zajištění.....	16
2.1.1	Krajské institucionální zajištění koordinace.....	16
2.1.1	Místní zajištění koordinace politiky v oblasti závislostí.....	21
2.2	Strategické dokumenty politiky v oblasti závislostí kraje.....	24
2.2.1	Koncepce, strategie, akční plány a jejich zaměření.....	24
2.2.1.1.	Specifické strategické dokumenty politiky v oblasti závislostí kraje.....	24
2.2.1.2.	Strategické dokumenty kraje se širším kontextem obsahující také otázky politiky v oblasti závislostí... ..	25
2.2.2	Hodnocení strategických dokumentů/politiky v oblasti závislostí kraje.....	27
2.3	Analýzy/studie v oblasti závislostí v r. 2022.....	27
2.4	Další významné aktivity v oblasti politiky v oblasti závislostí v r. 2022 na krajské i místní úrovni.....	28
3	Finanční zajištění politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni.....	29
3.1	Způsob financování služeb krajem (popis).....	29
3.2	Způsob zajištění financování adiktologických služeb ze strany obcí.....	29
3.3	Rozpočtové výdaje na politiku v oblasti závislostí v kraji.....	30
3.4	Další důležité informace / změny ve financování proběhlé v r. 2022, včetně případného zohlednění krize na Ukrajině.....	32
4	Adiktologické služby.....	33
4.1	Uveďte, zda je definována síť adiktologických služeb ve vašem kraji:.....	33
4.2	Popis situace podle jednotlivých typů (standardů) služeb.....	33
4.3	Uveďte i případné dopady krize na Ukrajině na oblast poskytování služeb.....	42
5	Různé – další údaje.....	43

1 Situace v oblasti závislostí v krajích

1.1 Užívání návykových látek v obecné populaci, ve školní populaci

V obecné populaci je užívání návykových látek ve Středočeském kraji v podstatě neměnné a reflektuje celorepublikový stav. Dle zpráv jednotlivých organizací je nejčastěji užívanou látkou pervitin, opioidy zejména v podobě substitučních přípravků na bázi buprenorfinu, a dále THC. Mezi osobami užívající návykové látky byl zaznamenán trend nárůstu užívání alkoholu, a to buď v kombinaci s jinými látkami, anebo z finančních důvodů klienti služeb, dříve užívající návykové látky, stále častěji užívají místo nich alkohol, aby tak zmírnili odvykací stavy. V roce 2022 byl také některými službami zaznamenán výskyt experimentování s fentanylem (Hořovice, Kralupy nad Vltavou, Beroun, Praha-Východ), zřejmě v důsledku snížení dostupnosti heroinu.

Lze také konstatovat, že napříč celým krajem se drogová scéna uzavírá a je skrytá, má tzv. bytový charakter. Jako pozitivum vnímáme nárůst počtu kontaktů v rámci harm reduction služeb a nárůst množství vyměněného injekčního materiálu. Což ovšem není přisuzováno nárůstu počtu uživatelů návykových látek, ale zvýšení důvěry klientů v tyto služby a příklonu k bezpečnějšímu užívání návykových látek.

Celkově se také zhoršuje zdravotní stav uživatelů návykových látek a fenoménem posledních let je jejich zvyšující se průměrný věk klientů, který je uváděn napříč všemi službami na 34-35 let.

Ve školní populaci se žáci 1. a 2. stupně základních škol v různých věkových obdobích potýkají nejčastěji s experimentálním užíváním alkoholu a výrobků s obsahem nikotinu. Jednorázová první zkušenost s alkoholem je zaznamenávána již u žáků 1. stupně (4. a 5. ročník). Žáci obvykle uvádějí, že alkohol jim byl podán z rukou rodičů či jiných rodinných příslušníků. Tabákové a nikotinové výrobky jsou hojně rozšířené spíše u žáků 2. stupně, a to již od nižších ročníků (od 6. třídy). Do popředí se dostávají zejména nikotinové sáčky a elektronické cigarety. Na 2. stupni základních škol jsou žáky vnímány výrazně „příznivěji“ než klasické cigarety a jsou navázány často na sociální status uživatele. Nelze pominout fakt, že pracovníci preventivních programů neziskových organizací se i ojediněle setkávají s užíváním nikotinových sáčků, vaporizérů a jednorázových cigaret u dětí 1. stupně.

Problémem je, že žáci nevnímají alkohol a výrobky obsahujícími tabák nebo nikotin (cigarety, elektronické cigarety, nikotinové sáčky) jako možnou hrozbu či něco „špatného“ a považují je za zcela běžné, protože jsou legální. Uvedené výrobky nejsou žáky spojovány s užíváním návykové látky a tedy něčím, co přináší rizika a dopady. Především žáci ze sportovního prostředí vnímají nikotinové sáčky jako něco spíše příznivého, co pomáhá k větší soustředěnosti než něco, co škodí. Na základě projevu žáků v programech primární prevence a s ohledem svou dlouholetou zkušenost uvádějí pracovníci těchto programů, že výše zmíněné artikly jsou pro žáky aktuálním tématem, na rozdíl např. od THC, které bylo v loňském roce zmiňováno v porovnání s nimi výrazně méně. Jen výjimečně bylo zaznamenáno v diskusích se žáky téma užívání nové látky HHC, ale očekává se její rychlé šíření, a to především z důvodu snadné dostupnosti.

Ke zmíněným tabákovým a nikotinovým výrobkům přibýlo v roce 2022 téma kratomu, který je běžně dostupný a na trhu volně k prodeji bez věkového omezení. Na 2. stupni základních škol se pracovníci programů primární prevence stále častěji setkávají s experimenty s touto látkou, které jsou vedeny především zvědavostí a dostupností kratomu. Pro žáky je obtížné nahlédnout škodlivost, opět s ohledem na velkou dostupnost prodeje, přírodní charakter a všeobecně nízkou informovanost.

Dle informace jedné z neziskových organizací vyplývá, že u nízkoprahového zařízení pro děti a mládež je situace odlišná. Z kontaktu s klienty nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v této skupině stále převládá užívání klasických cigaret, marihuany a v poslední době se prosazuje na úrovni experimentu také kratom. S užíváním nikotinových sáčků se setkáváme pouze ojediněle, což je z našeho pohledu dáno tím, že klienti mají užívání cigaret spojeno se společenským rituálem (kontakt/rozhovor s přáteli), kam jim cigareta „sedí“ lépe než nikotinové sáčky.

Mezi dětmi a stále více i u dospělých je třeba zmínit stále rozšířené nadměrné užívání moderních technologií, zejména mobilních telefonů a s tím spojené trávení velkého množství času na sociálních sítích a ve virtuálním prostředí.

Na základě zkušeností ze své Adiktologické ambulance pro děti a mládež ADA+ doplňuje organizace ZSI Kladno následující informace. Nejčastějšími tématy jsou užívání návykových látek, dále pak nadužívání internetu, mobilu, sociálních sítí, gambling, on-line hraní. Problémy související jsou pak sebepoškozování, poruchy příjmu potravy, výchovné problémy, krádeže, sebevražedné myšlenky, útoky z domova, absence ve škole, nadměrné sledování poronografie a podobně. Součástí práce ambulance je úzká spolupráce s dalšími institucemi, jako jsou školy, orgán sociálně právní ochrany dětí, výchovné ústavy a další. Terapeutický tým tvoří psychiatr, adiktolog, psychologové, sociální pracovníci a terapeuti. Závislostní chování je u dětí a adolescentů většinou důsledkem jiných závažných situací jako je rozpad rodiny, výchovné problémy a nefunkční vztahy s rodiči, záškoláctví, šikana, špatné školní výsledky, duševní potíže a potíže s nedostatečným bydlením. Dětská a dorostová adiktologie je přístupem v léčbě závislostí, ve kterém se vyskytuje nízká motivace klientů k abstinenci.

1.2 Užívání návykových látek v prostředí zábavy, nočního života

V roce 2022 byly v prostředí zábavy realizovány především intervence na letních festivalech, jejichž hlavním cílem je zmírnění dopadů rizikového chování osob ohrožených užíváním návykových látek a alkoholu v prostředí festivalů a noční zábavy ve Středočeském kraji za pomoci souboru vzájemně provázaných klíčových aktivit. I přes doznívající pandemická opatření se podařilo realizovat 14 festivalových výjezdů. V kontaktu s naším programem bylo 3451 účastníků festivalu a bylo uskutečněno 4348 kontaktů. Pracovníci provedli 2456 měření alkoholu v dechu a poskytovány byly i další výkony, např. základní zdravotní ošetření. Dobrovolným orientačním testováním minimalizují naši odborní pracovníci rizika u osob řidičů, kteří by bez informace o svém aktuálním stavu mohli odjet z akce pod vlivem alkoholu. Přítomnost terénního programu tohoto typu byla i v roce 2022 na festivalech velmi vítána. Jedná se o historicky nejvyšší počet intervencí v prostředí zábavy ve středočeském kraji. Aktivita byla finančně podpořena díky samostatnému evropského projektu „Harm Reduction v prostředí zábavy jako součást systému adiktologických služeb ve Středočeském kraji“. Realizace tohoto projektu probíhala v letech 2020-2022, realizátorem byla Magdaléna o.p.s., přičemž na přímé práci v terénu se podíleli i vybraní kolegové z Harm reduction služeb dalších nestátních neziskových organizací působících ve Středočeském kraji.

Zejména během letních měsíců jsme realizovali tzv. večerní a noční terény, na kterých jsme přišli do kontaktu především s mladistvými uživateli konopí občasně experimentující s jinými návykovými látkami (typicky extáze, LSD aj. V průběhu kontaktní práci jim byl poskytován informační servis (rizika vzniku závislost, rizika ohrožující psychický a fyzický stav, rodinné vztahy). Aktivita v nočním životě mají za cíl podpořit a rozvíjet poskytování základních terénních a kontaktních služeb v lokalitách. Díky depistáži v prostředí zábavy vstupují do kontaktu s Harm reduction službami noví klienti a další osoby závislostním chováním ohrožené.

1.3 Problémové formy užívání návykových látek

Počet uživatelů návykových látek v lokalitách dle registrací jednotlivých služeb přehledně popisuje níže Tabulka 2-2: Služby v oblasti snižování rizik poskytované v r. 2022. V roce 2022 složení uživatelů návykových látek dle preferované látky/primární drogy nijak výrazně nevybočovalo z celorepublikových statistik. Pracovníci organizace Magdaléna, o.p.s. v posledních letech s pravidelností zaznamenávají v regionu Benešov u Prahy a okrajových částech okolí hlavního města (Praha západ a Praha východ) sezónní užívání opiových drog formou „užívání na makových polích“. Do těchto lokalit dochází k sezónnímu přesunu drogové scény z Prahy za účelem sběru/získání opia. V lokalitě Berounsko a Praha východ bylo zaznamenáno zvýšené užívání opioidů, zejména fentanylu ve formě zneužívání opiových náplastí. V této souvislosti zaznamenali terénní pracovníci Magdalény o.p.s. v loňském roce jedno úmrtí klienta v lokalitě Beroun. Mezi žáky základních i středních škol se běžně vyskytují nikotinové sáčky a elektronické cigarety různých druhů, nejčastěji tzv. jednorázové. Zmiňují také vaporizéry, kratom a částečně také HHC, se kterými zjevně experimentují. Závislost na nikotinu, která tak vzniká u současné populace dospívajících, považujeme za vážný problém.

Meziročně došlo v rámci sledovaného období k naprosto zanedbatelnému poklesu počtu klientů, kteří využili HR služby organizace SEMIRAMIS, z.ú., v podstatě tak pracovali se stejným množstvím klientů, jako v předchozím roce. Z důvodu personálního nedostatku nebylo tolik prostoru pro depistáž (aktivní vyhledávání cílové populace – zde pokles počtu oslovených). Z hlediska jednotlivých drogových scén je důležité, že osoby užívající drogy (zejména ti, kteří užívají rizikově, převážně nitrožilně) mají nadále o službách SEMIRAMIS z.ú. informace, ví, jak a kde je využít. To dokládá 33% podíl počtu nových klientů (první kontakty) na skladbě klientely. V roce 2022 noví klienti přicházejí

do služby především prostřednictvím snowball samplingu (stávající klienti jsou motivováni, aby přivedli další osoby z cílové populace do kontaktu se službami). Přestože je prostor pro kontaktování dalších osob ze skryté populace a mladých experimentátorů apod., lze říci, že jsou z pohledu pokrytí službami terciární prevence drogové scény ve městech působnosti HR služeb dobře saturovány.

Mezi klienty stále převažují osoby užívající drogy rizikově, zejména nitrožilně - jedná se o 86 % klientů, což je cca totožný poměr, jako v loňském roce. Z dlouhodobého hlediska tento poměr spíše klesá. Sedmdesátiprocentní zastoupení mužů je opět dlouhodobě stabilní ukazatel. Počet osob využívajících výměnný harm reduction program zůstal meziročně prakticky neměnný. Bylo však realizováno více harm reduction kontaktů a s tím spojených výkonů (cca 38% nárůst testování na infekční choroby a 23% nárůst počtu výměnných kontaktů). Meziročně došlo také k menšímu nárůstu počtu distribuovaných injekčních setů, a to o cca 5 %. Ve sledovaném období bylo realizováno 4849 harm reduction kontaktů, při kterých bylo distribuováno přes 287 tisíc injekčních setů. Nedílnou součástí těchto kontaktů je i informování o méně rizikových formách užívání a nabídka alternativ k injekční aplikaci. Nejedná se o skokově výrazný nárůst, s podobným výkyvem se můžeme setkávat každoročně a lze predikovat, že objem distribuovaného injekčního materiálu bude i v následujících letech oscilovat kolem hodnoty 280 - 300 tisíc kusů.

Letošní rok je zajímavý zejména z pohledu struktury užívaných látek mezi klienty harm reduction programů, kdy po dlouhých letech trendu úbytku uživatelů opioidů (nejprve zejména heroin, následně však i buprenorfin), dochází v roce 2022 k poklesu počtu uživatelů pervitinu v kontaktu se službami. Bohužel zatím nelze říci, zdali se jedná o nový trend (posilování počtu uživatelů opioidů na drogové scéně) nebo je to ojedinělý výkyv. Není zatím zřejmá žádná konkrétní okolnost, která by měla tomuto vývoji nahrávat, nicméně vývoj bude nadále sledován a průběžně vyhodnocován. Důležité je, aby se na místní scény ve větší míře nedostávaly a neetablovaly látky typu fentanyl, který je vysoce rizikový zejména směrem k fatálním předávkováním (zatím se tak neděje, mezi pravidelnými uživateli opioidů je nejvíce rozšířen z pohledu rizikovosti užívání poměrně bezpečný buprenorfin). Lokálně se objevuje nárazově domácí výroba heroinu ze sušených makovic (Kralupy nad Vltavou). V roce 2022 služby registrovaly 122 klientů na Mělnicku (zde nejvíce Kralupy nad Vltavou), 77 v okrese Praha-východ (nejvíce Brandýs nad Labem-Stará Boleslav a Čelákovice), 464 na Mladoboleslavsku (zejména Mladá Boleslav). Nutno poznamenat, že se jedná o počty klientů, tedy osob v kontaktu se službami. Průměrný věk klientely pohybující se okolo hodnot 35 let odpovídá celorepublikovým statistikám.

Terénní program organizace Prostor plus, o.p.s. nezaznamenal výraznou změnu ve složení cílové skupiny. Tvoří ji nadále převážně uživatelé a uživatelky nelegálních psychoaktivních látek (NPL), které užívá 96% klientely, a to převážně nitrožilně. Většina tyto látky dále kombinuje s alkoholem, legálními, psychofarmaky (Neurol, Rivotril, Diazepam, Apaurin aj.) či marihuanou, nebo mezi sebou. Pouze tři osoby užívají primárně alkohol. Jsou to bývalí uživatelé NPL. Nejvíce klientů užívá pervitin a buprenorfin. Z buprenorfinových přípravků se jedná převážně o Subutex, méně Subuxone. Mnozí mají tyto přípravky na lékařský předpis, někteří si je obstarávají na černém trhu, kdy jedna tableta vyjde průměrně na 500 Kč. Situace v problémovém užívání návykových látek se také liší lokalitu od lokality – zatímco v Kolíně, Českém Brodě a Kutné Hoře převažují uživatelé pervitinu (2/3) vůči uživatelům buprenorfinu (1/3), v Pečkách a Čáslavi je poměr víceméně vyrovnaný. Různý je také charakter scény – v Čáslavi a Kutné Hoře je scéna skrytá, chrání si svou anonymitu, v ostatních městech je víceméně otevřená.

Organizace ZSI Kladno uvádí následující nejčastější užívané návykové látky mezi uživateli, kteří s jejich službami nějakým způsobem spolupracují. (Subutex legálně i nelegálně užívaný, THC typy Speedball, houbičky, kombinace pervitin + Subutex). Za problémové považují míchání energetických nápojů s psychofarmaky - objevuje se u cca 8 % dětských klientů v adiktologické ambulanci. Dále pak experimenty s kokainem (cca 4 % klientů). Zvyšuje se počet klientů se závislostí na lécích.

Z pohledu Centra adiktologických služeb Nymburk, které provozuje organizace Laxus, z. ú., vypadá v souhrnu všech lokalit a forem poskytování služby drogová scéna následovně.

Z celkového počtu 245 klientů za všechny tři formy služeb tvoří nejpočetnější skupinu injekční uživatelé návykových látek (142 osob), neinjekčních uživatelů je 84 (téměř dvojnásobek oproti roku loňskému) a osob blízkých 20. Nejvíce zastoupenou drogou je pervitin (140 uživatelů), substituční léky na bázi buprenorfinu užívá 25 osob, 37 osob užívá primárně alkohol, heroin uvádí jako primární drogu 5 uživatelů. Evidujeme 4 uživatele konopných drog, 2 patologické hráče, 2 uživatele medikamentů, 2 uživatele kokainu a jednoho 1 uživatele extáze. Průměrný věk

uživatelů je 34 let. Šest uživatelů je mladších 17 let (včetně). Sedm osob je starších 50 let. Mezi uživateli je 152 mužů. Dle odhadu je počet klientů v sekundárním výměnném programu (uživatel vyměňuje pro ostatní uživatele) je dalších 150 až 200.

Terénní forma:

Pervitin dominuje především v oblasti ORP Lysá nad Labem (Milovice, Lysá nad Labem) a se službou jsou v kontaktu především starší klienti (30 a více let). Již loni téměř vymizeli uživatelé opiátů (především heroinu), kteří změnili místo pobytu (jiný region, VTOS). Potkáváme zde tedy nejvíce uživatele pervitinu a o něco méně uživatele buprenorfinu (legálně předepisovaného opiátového léku). Většina klientů užívá tyto látky injekčně.

V ORP Poděbrady je také primární pervitin, věková skladba je však rozmanitější. Objevují se zde i mladší uživatelé, kteří ještě neužívají injekčně a více volí jiné alternativy užívání (šňupání, kouření), jsou také mezi fází experimentu a pravidelným užíváním. S injekčními uživateli jsou však běžně v kontaktu. V ORP Poděbrady se také objevuje početná skupina uživatelů, kteří postupně přechází na užívání alkoholu a legálně dostupných medikamentů, a to především benzodiazepinů. Souvisí to s reálně rostoucí chudobou a snižováním možností získání prostředků na nákup nelegálních drog. Nelegální drogy užívají zřídka, alkohol pijí denně.

V ORP Nymburk a v Nymburce tvoří nejpočetnější skupinu také uživatelé pervitinu. Jejich věková skladba je širší. Od mladších uživatelů (okolo 20 let) až po dlouhodobě užívající (50 – 60 let věku). Dominuje injekční užívání. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří uživatelé Buprenorfinu, především injekčních. Uživatelé heroinu, medikamentů a také alkoholu jsou podobně velké skupiny. Věkově se jedná o starší klienty (30 a více let).

Ve všech lokalitách je u uživatelů běžná kombinace návykových látek. Marihuana není uživateli drog považována za problém.

Kontaktní centrum:

V kontaktním centru se prolínají všechny výše uvedené skupiny uživatelů drog. Poměrně stejně velké jsou skupiny uživatelů pervitinu a substitučních opiátů případně opiátů nelegálních. Z 90 % užívaných injekčně. Specifická je pro kontaktní centrum spolupráce s denním centrem pro osoby bez přístřeší Farní Charity Nymburk, kde společně pracujeme s klienty, kteří jsou osobami bez přístřeší a zároveň uživatelé návykových látek – především alkoholu, nebo s lidmi, kteří kromě života na ulici a závislosti potkala ještě další psychická porucha či nemoc.

Sociálně – adiktologické poradenství (výkon v rámci kontaktního centra)

V poradně potkáváme nejvíce uživatelů alkoholu, a to v různé fázi pití. Od lidí, kteří aktuálně pijí, ale přemýšlí o změně až po lidi, kteří se s alkoholem víceméně úspěšně vypořádali a chtějí si tuto pozitivní změnu udržet. Věkově se jedná spíše o starší klienty (40 a více). Druhou výraznou skupinou jsou mladí dospělí (15 až 23), kteří kombinují užívání marihuany a stimulantů (pervitinu), kteří nemají osobní motivaci měnit své rizikové chování, ale dostanou se do služby intervencí třetí strany (rodič, instituce). V roce 2022 jsme se v poradně setkali také s osobami blízkými (rodiče, partneři). V řádu jednotek se v poradně objevili také rizikovní hráči či gambleři (4 osoby).

1.4 Užívání návykových látek ve specifických skupinách

Ačkoliv programy adiktologických služeb nevyklučují účast cizinců, setkávají se s nimi jednotlivé organizace poskytující tyto služby spíše sporadicky a programy využívají především a výhradně česky hovořící klienti. Jednotlivé případy klientů z řad cizinců jsou evidovány například v AdiCentru Mladá Boleslav či v CAS Nymburk. Nejčastěji se jedná o osoby ze Slovenska, Polska, Ukrajiny. Pro osoby z Ukrajiny a Polska je typická jazyková bariéra, malá motivace ke změně, nedostatek přirozených zdrojů a podpory v okolí. V HR programech organizace SEMIRAMIS, z. ú., která působí v severovýchodní části Středočeského kraje, je podíl cizinců na skladbě klientely rovněž mizivý. Z logického důvodu jazykové bariéry tak zaznamenávají ve službách prakticky pouze občany Slovenska, občas Polska, Rumunska apod. Pokud cizinci v těchto regionech drogy užívají, nejsou většinou v úzkém kontaktu s českými klienty a zdá se, že tak vytvářejí vlastní uživatelské komunity.

V případě etnických menšin zaznamenávají organizace klienty z řad romských obyvatel, kteří služby navštěvují stále častěji. Avšak etnicita jednotlivých uživatelů je velice individuální záležitost, kterou je mnohdy obtížné a citlivé hodnotit.

Za službu Adiktologické služby ve vězení Laxus lze zprostředkovaně podat informaci o stavu užívání NL ve vězeňské populaci. Obecným trendem posledních let je zvýšená míra užívání legálních i nelegálních drog ve věznicích, související s větší poptávkou po zaměstnávání vězňenských osob u externích zaměstnavatelů, především pak zaměstnavatelů velkých průmyslových výrobců. V popularitě zneužívaných látek je neustálý pohyb, kromě stálice pervitinu, který zjevně kopíruje popularitu předepisování různých farmakologických přípravků.

Skrytá populace uživatelů drog je vnímána napříč všemi regiony, a to vzhledem k spíše uzavřené drogové scéně a tzv. bytovému užívání návykových látek. Velikost skryté populace závisí na velikosti města způsobu jeho fungování, fungování drogové scény apod. Do těchto skupin se daří pronikat konstantně formou sekundárního výměnného programu – tzn. pouze zprostředkovaně, ale s dynamikou jednotlivých drogových scén se často mění i velikost a skladba těchto skupin uživatelů. Někteří tak přecházejí do kontaktu přímého. Vzhledem k povaze měst, ve kterých služby působí (převážně menší města nepřesahující v počtu obyvatel 50 tisíc), budou takovéto skupiny fungovat vždy. Organizace SEMIRAMIS v rámci svých HR programů uvádí ke zprostředkovanému kontaktu následující: „Nadále evidujeme poměrně početnou skupinu uživatelů drog ve zprostředkovaném kontaktu. 370 osob je odborný odhad vycházející z jednotlivých měst/lokalit, respektive znalostí klíčových pracovníků pracujících s klienty v těchto konkrétních městech, případně kontaktním centru. Počet osob v tzv. sekundárním výměnném programu se snažíme uvádět co nejpřesněji a s klienty tuto tematiku podrobně probíráme. Počet osob v sekundárním výměnném programu nám významně pomáhá dotvářet obraz o místních drogových scénách a naší snahou je tyto osoby v co největší možné míře zapojit do přímého kontaktu. Díky sekundárnímu výměnnému programu se dostávají čisté stříkačky i materiál pro snížení škod ke skryté populaci uživatelů drog a zpět k terénním pracovníkům stříkačky použité.“

Z hlediska ochrany veřejného zdraví je důležité, že se použité injekční stříkačky vrací zpět k bezpečné likvidaci i touto cestou. Vždy totiž existuje skupina uživatelů drog, která v přímém kontaktu s terénním programem z určitého důvodu není. Informace této skupině uživatelů zprostředkováváme především letákovou formou, ale také instruuje stávající klienty, jak o tématech méně rizikového užívání drog se svými přáteli hovořit a zprostředkovaně tak dochází k edukaci těchto uživatelů drog.“

1.5 Návykové látky a hazardní hraní v sociálně vyloučených lokalitách

Na sociálně vyloučené lokality se terénní programy adiktologických služeb nezaměřují. Mnoho obcí Středočeského kraje nedisponují takovými lokalitami. Na druhou stranu, jak uvádí organizace Prostor plus, o.p.s., dle Agentury pro sociální začleňování je vyloučenou lokalitou celé město Kolín, kde sídlí Kontaktní centrum a jeden den v týdnu se mu věnuje Terénní program. Počet služeb v lokalitě je dlouhodobě neměnný. V jiné vyloučené lokalitě naše služby neposkytujeme. Organizace ZSI Kladno na základě spolupráce s Člověkem v tísní uvádí, že se ve vyloučených lokalitách vyskytují především uživatelé alkoholu, pervitinu. Ze strany osob žijících ve vyloučených lokalitách není zásadní zájem o intenzivní spolupráci. Jednotlivci jsou doporučováni a kontaktováni s terénním programem. Kontakt probíhá na běžně dostupných veřejných místech. Terénní programy v regionech Benešov, Příbram, Beroun se nezaměřují na žádné sociálně vyloučené lokality, resp. žádné z výše uvedených měst nedisponuje sociálně vyloučenou lokalitou. V rámci terénních programů se pracovníci organizace Magdaléna, o.p.s. pohybují na vybraných ubytovnách pro sociálně slabé.

1.6 Somatická a psychiatrická komorbidita v souvislosti s užíváním návykových látek, včetně infekčních a dalších onemocnění

Kontaktní centrum organizace Prostor plus, o.p.s. v Kolíně z dlouhodobějšího hlediska registruje nárůst zdravotních obtíží různého typu, často bývají spojené s životem na ulici, nebo dlouhodobým injekčním užíváním drog. Stále více klientů KC má problémy s mobilitou kvůli špatné funkci končetiny, absenci končetiny (či její části). Klienty žijící na ulici/squatech trápí opakovaně vši. Psychický stav klientů/ek má také zhoršující se tendenci, stále častěji máme podezření na přidružené duševní onemocnění, které není diagnostikováno nebo léčeno. Tito klienti často propadají sítím služeb. Duální diagnóza v kombinaci s bezdomovectvím bývá problémem pro místní psychiatrickou péči, je tedy těžší vyhledat odbornou pomoc/péči pro osoby s duševním onemocněním. Odhadujeme, že se 1/4 klientely KC se potýká s hepatitidou typu C. Pár jedinců se potýká s hepatitidou typu B. Nakažení virem HIV je nám znám u jednoho z klientů (zamedikován). V posledním roce TAP narůstá počet uživatelů, kteří stárnou, a vzhledem ke svému životnímu stylu jsou na tom zdravotně hůře, pomáháme jim vyřizovat žádosti o invalidní důchod, příspěvek na péči

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

či zajišťujeme berle, chodítka, mechanické i elektrické vozíčky. Navštěvujeme je v léčebnách pro dlouhodobě nemocné, abychom udrželi kontakt a zajistili ve spolupráci s LDN návaznou pobytovou službu, aby se neocitli opět na ulici. I zde však narážíme na kapacitu sociálních pobytových služeb a dlouhé čekací doby. Bohužel očekáváme, že tato situace se bude nadále zhoršovat. V rámci našeho regionu je možné bezplatné testování kromě orientačních testů na KC a TP, na ZÚ Kolín v rámci HIV poradny – testování na VHB, VHC, HIV a syfilis.

V organizaci ZSI Kladno v oblasti duševních onemocnění zaznamenáváme nárůst duálních diagnóz. Nevíme, jestli tento nárůst nezpůsobuje pouze detailnější diagnostika ze strany odborníků. Tento trend souvisí s větší ochotou uživatelů navštívit psychiatry, popř. praktické lékaře, kteří jim další vyšetření doporučí. Domníváme se, že se jedná o pozitivní výsledek systematické preventivní a terénní práce s možností navázání na ambulantní léčebnou formu. U mladistvých se objevují poměrně často úzkostné stavy, poruchy spánku, sociální fobie, sebepoškozování, neurologické potíže a potíže s pohybovým ústrojím, časté poruchy příjmu potravin.

Zhruba u 10-15 % klientů Adicentra Mladá Boleslav se vyskytuje kromě závislostního problému jiné duševní onemocnění. Jedná se o osoby, kterým bylo onemocnění již diagnostikováno a jsou v péči psychiatra, příp. i Centra duševního zdraví. V případech dekompenzovaného psychiatrického stavu je v ambulantní léčbě značné riziko časného výpadku z kontaktu. Osvědčuje se zde intenzivní individuální práce s klientem s prvky case managementu, případně úzká spolupráce s Centrem duševního zdraví. Co se týče somatické komorbidity, do kontaktu s Adicentrem Mladá Boleslav se ve většině případech dostávají lidé ve stabilizovaném zdravotním stavu, po předchozí léčbě komplikací a přidružených potíží. V situacích, kdy z anamnézy vyplývá riziko nebo již byla potvrzena hepatitida C, je zprostředkováno vyšetření a navazující léčba v hepatální poradně (nejčastěji se jedná o Ambulanci cestovní medicíny v Klaudiánově nemocnici, Klinika hepatologie v Remedis s.r.o., Klinika hepatogastroenterologie v IKEM. Ve zmíněných pracovištích je vyšetření a případně léčba dobře dostupná, bez větších čekacích lhůt. Zvýšená pozornost je kladena u klientů užívajících dlouhodobě, pravidelně, či ve větších dávkách alkohol, zde preventivně odkazujeme k jaternímu vyšetření.

Nedostatečnou péči pozorujeme v oblasti psychiatrické péči. V regionu chybí psychiatři s adiktologickou specializací, ambulantní péče je nedostupná, kapacity plné, případně jsou dlouhé čekací lhůty. Dlouhé čekací lhůty jsou typické i pro pobytovou psychiatrickou péči, zároveň jsme pozorovali překážky a nedostupnost péče u klientů s duálními diagnózami (zejména neochota/absence zařízení, kde lze pracovat komplexně jak se závislostí, tak s depresivními či úzkostnými poruchami).

V HR službách organizace SEMIRAMIS, z.ú. se nejčastěji se setkáváme s výskytem hepatitidy C. Dostupnost testování na infekční choroby je pro naše klienty poměrně vysoká, přičemž i v našich programech nabízíme screeningové testy právě na hepatitidu typu C a také na virus HIV a syfilis. Klienti mají větší zájem o nový typ léčby hepatitidy typu C, což souvisí s její dostupností. Aktuálně spolupracujeme v této oblasti především s pražským IKEMem a klinikou REMEDIS. V průběhu roku 2022 bylo provedeno přes 430 screeningových testů na přítomnost protilátek virové hepatitidy C, viru HIV a syfilis (z toho 25 záchytů převážně hepatitidy typu C). Součástí testování je tzv. předtestové a potestové poradenství, při kterém je sklienty veden dialog o problematice přenosu a léčby těchto chorob. Z kontaktů s klienty vyplývá, že informovanost a zodpovědnější chování se mezi klienty zlepšuje. Pravidelně se setkáváme se zdravotními problémy, jako jsou abscesy a psychickými problémy (toxické psychózy apod.). Subjektivně můžeme hovořit o trendu nárůstu počtu duálních diagnóz u klientů (nejsme schopni toto validně podložit statisticky).

Tak jako v předešlých letech jsme se i v roce 2022 v rámci kontaktního i terénního programu Magdaléna, o.p.s. zapojili do Evropského testovacího týdne a široké veřejnosti jsme nabídli službu anonymního a bezplatného testování na infekční onemocnění. V rámci propagace testování na infekční onemocnění pro širokou veřejnost se nám podařilo realizovat natočení krátkého informativního videospotu zaměřeného na testování na infekčních nemocí pomocí orientačních screeningových kapilárních testů. Možnost nechat se anonymně a zcela zdarma otestovat jsme propagovali také v rámci celorepublikového tisku MLADÁ FRONTA DNES (vydání ze dne 5.11.2022). Naše klienty i širokou veřejnost jsme testovali na žloutenky typu C a B, HIV a syfilis. Testování na infekční onemocnění využili ve velké míře především naši klienti. Veřejnost službu testování v porovnání s loňským rokem využila ve větší míře, kdy byla účast na testování ovlivněna pandemickými omezeními.

1.7 Předávkování, včetně smrtelných

V roce 2022 zaznamenali pracovníci nízkoprahových programů Magdaléna o.p.s. opět jeden případ předávkování klienta, včetně následku úmrtí. Jednalo se o klienta užívající injekční drogy opiátového typu (fentanylová náplast na tlášení bolesti). Fentanyly užívají klienti velmi nárazově – pouze pokud mají zdroj těchto náplastí (nejčastěji v místě spaloven nemocnic, odpadkových nemocničních košů). Všechny úmrtí hlásíme do evidence Harm reduction sekce, A.N.O. – Asociace nestátních organizací, ze které následně čerpá Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti.

Organizace ZSI Kladno zaznamenala 3 případy předávkování bez následku smrti u nezletilých dívek, kdy užitou látkou byla psychofarmaka.

CAS Nymburk eviduje za rok 2022 3 případy úmrtí z důvodu zdravotních důsledků nadměrného pití alkoholu (předávkování, cirhóza jater). Ve všech případech se jednalo o osoby, které přešly z nelegálních drog na alkohol.

1.8 Sociální situace uživatelů návykových látek

Sociální situace, životní situace uživatelů návykových látek se v roce 2022 zhoršila vlivem hospodářské (společenské) krize způsobené válkou na UK a také dopady pandemie covid-19. Tak jak se propadá životní úroveň běžné populace, dále se propadají uživatelé návykových látek. Patologie ve společnosti i u uživatelů návykových látek narůstá a ovlivňuje jejich životní úroveň, např. násilí, závislosti, rizikové chování. Bytová, finanční, sociální, pracovní i další sféry života uživatelů již tak pod běžným průměrem společnosti se dále zhoršuje. Vstup osob se závislostním chováním do systému sociálně – zdravotních služeb se stává složitějším a nebývá výjimkou, že s ohledem na nestabilitu jejich osobních životů z něj častěji vypadávají.

KC Kolín organizace Prostor plus, o.p.s. registruje dlouhodobě zhoršující se sociální situaci klientů/klientek, což je znát na struktuře poskytovaných/požadovaných služeb. Hojně množství z nich žije zcela nebo částečně na ulici. Těchto osob přibývá. Tato situace byla dána mimo jiné absencí dokladů klientů, jejich nedostatečným příjmem, nedostatkem finančních prostředků na kauci, neochotou doplácet na ubytování z příspěvku na živobytí, případně nedostatečnou kapacitou ubytovacích zařízení, která se s ohledem na válku na Ukrajině ještě zhoršila. Více než 1/3 klientů KC v roce 2022 využívala potravinový a hygienický servis vzhledem ke své tíživé situaci. V roce 2022 pracovníci TAP zaznamenali nárůst klientů, kteří byli vyhozeni z ubytoven z důvodu přijetí ukrajinských uprchlíků, na které provozovatelé ubytoven dostali dotace. Deficit základních potřeb jako je mít kde bydlet se odráží ve zhoršených podmínkách hledání práce, vlastní sebeúctě a roztáčí dále kolotoč užívání OPL. Pracovníci TAP tak často naráží na bariéry na straně prostředí, které jsou těžce řešitelné. Těmto klientům pak pomáhají zařizovat hlavně dávky v hmotné nouzi, záležitosti spojené s úřadem práce a zcizené doklady. Dlouhodobě narůstá počet asistencí na úřady. Jeden takový úkon běžně zabere 4 hodiny času. Nezřídka se také setkávají s nesmyslnými dopady sankčního vyřazení z Úřadu práce s půlroční lhůtou, kdy se klient opomněl dostavit na schůzku. Půl roku je poté bez výplaty dávek v hmotné nouzi, což může vést k nesaturovaným základním potřebám, zhoršení zdravotního a psychického stavu a páčání trestné činnosti.

V rámci organizace ZSI Kladno se sociální situace klientů liší podle poskytované služby. Nízkoprahový terénní program zaznamenává klienty, kteří nepracují, mají dluhy, které neřeší, často jsou ohroženi bezdomovectvím. Program pro dorost pracuje s klientelou, která má přiměřené rodinné zázemí. Dorost ze sociálně vyloučených lokalit do služeb bohužel nedochází. Zatím není vůle a motivace rodin. Do ambulantních motivačních programů dochází klienti, kteří projevují zájem svoji sociální i finanční situaci řešit. Organizace spolupracuje s dluhovými poradnami i se samosprávami v oblasti sociální péče. V rámci poskytování služeb následné péče zaznamenává velký progres. Klienti aktivně řeší svoji životní situaci. Většinou pracují, samostatně bydlí, dávají do pořádku své sociální vztahy. V terapeutické komunitě se objevuje dluhová problematika a ohrožení bezdomovectvím

1.9 Hazardní hraní

Široké spektrum adiktologických služeb jednotlivých organizací ve Středočeském kraji se věnuje všem druhům závislostí, tedy i nelátkovým a pečují tak i o osoby se závislostí na hazardních hrách a patologické hráče. V kraji nejsou zřízena specializovaná pracoviště věnující se tomuto druhu závislosti samostatně. Dopady závislosti na

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

hazardním hraní jsou zejména finanční, kdy se závislí jedinci dostávají do dluhových pastí, dále sociální, kdy dochází k narušení sociálních vztahů a k přerušení sociálních vazeb jedince.

Organizace Magdaléna, o.p.s. nabízí různé programy osobám se závislostí na hazardních hrách. Posouzení situace každého člověka je rozhodující při rozhodování o účasti ve správném typu programu. Ve všech případech léčby se vždy jedná o programy s multidisciplinárními týmy. Jsou založené na humanistické filozofii, bio-psycho-sociálním modelu léčby závislostí, evidence-based přístupu a psychoterapii zaměřené na individuálním přístupu ke každému člověku. Pro efektivní léčbu se samozřejmě práce s rodinou a blízkými klienta. K dispozici jsou ambulantní léčba, pobytová léčba, ale i specifický program CHRPA pro osoby s duální diagnózou či doléčovací centrum.

Na Kolínsku pracuje s osobami závislými na hazardních hrách Poradna pro závislosti organizace Prostor plus, o.p.s. Jedná se o sociální službu specificky zaměřenou na problematiku užívání návykových látek a závislostního chování. Cílem služby je poskytnout podporu a informace vedoucí k minimalizaci rizik spojených se závislostí a napomoci tím ke zlepšení situace. Kromě látkových závislostí se v poradně věnují i závislostem mají za sebou několik případů podpory v abstinenci vůči patologickému hráčství (gambling). Dále pak ve městě Kolín působí AT ordinace Adiktologické centrum, s.r.o., která poskytuje soubor služeb ambulantní péče – lékařské, psychologické, adiktologické a sociální. Služby jsou určeny vedle látkových závislostí určeny mimo jiné i klientům závislým na návykovém chování (např. právě hazardní hraní) starší 15 let a usilující o změnu životního stylu směřující k abstinenci či se snažící abstinenci udržet.

Adiktologické služby organizace ZSI Kladno jsou rovněž určeny pro osoby s nelátkovými závislostmi, zejména v rámci ambulantního doléčovacího programu a poradenství pracují s osobami závislými na hazardních hrách.

V roce 2022 bylo v AdiCentru Mladá Boleslav, kde pracují se všemi druhy závislostí včetně nelátkových, evidováno celkem 16 hazardních hráčů. Ve všech případech se jednalo o muže. V jednom případě byl i zájem o spolupráci od ženy, avšak spolupráce pro její nezájem nakonec nebyla zahájena. U žen je stále hazardní hraní mnohem více tabuizováno než u mužů. Průměrný věk u této skupiny je 31 let. Narůstá míra hraní v online prostoru (zejména na mobilních telefonech). Mezi klienty centra probíhalo hazardní hraní online formou, v případně formou kombinovanou (střídání formy online s návštěvou heren, sázkových kanceláří). Převažovali lidé sázející - 64 % (z větší části se jednalo o sportovní utkání), ve zbylých případech se jednalo o osoby udávající problém s online hrami, případně kombinaci hraní a sázení. Službu osoby z této skupiny vyhledali zejména v případech, kdy se výrazně zhoršila finanční situace (neschopnost nadále splácet) nebo se o problému dozvěděli osoby z okolí (zejm. rodinní členové).

Jen 2 z 16 osob ve sledovaném období uvedli, že finanční dopady hazardního hraní dokázali pokrýt svépomocí (neměli dluhy, exekuce, insolvenční). Další 2 osoby pokryly dopady hazardního hraní díky podpoře rodiny. Hazardní hraní se dále objevuje v anamnéze u osob užívajících pervitin, je spojeno s fází intoxikace, případně s vidinou finančního obohacení.

V Centru adiktologických služeb Nymburk evidují celkem 4 osoby s obtížemi hazardního hraní (2 rizikové a 2 patologičtí hráči). Ve všech případech se jedná o pracující. Nemají k tomu žádnou jinou závislost. K hazardu však využívají výhradně on-line prostředí.

Dle informací z preventivních programů organizace Magdaléna, o.p.s. se téma hazardního hraní mezi dětmi a mládeží vyskytuje především v rovině rizikového hazardu v rámci počítačových her a her v mobilních zařízeních, např. nakupování vylepšení do her či speciálních schopností, dokončení náročných úkolů, to vše poskytovatelem dané herní platformy zpoplatňováno. Není pozorována tendence žáků k návštěvám heren či kasin. Na druhou stranu je zájem ze strany rodičů s odbornými pracovníky konzultovat témata primární prevence a zvyšovat jejich orientaci v nástrojích, které by jim pomohli nastavit omezení bránící dítěti např. investovat finance z mobilních tarifů, vlastních účtů či jiných způsobů online plateb. Děje se tak nejen díky programům na školách, ale také díky besedám ve firmách, které rodiče hojně využívají. Byť je to velmi pozitivní krok, který sekundárně vede i k ochraně ekonomické situace rodiny, nevzniká tak ale potřebná dovednost či návyk dítěte v oblasti osobní ochrany při manipulaci s technologiemi. Téma vědomého užívání technologií je tak v současnosti v oblasti prevence rizikového chování prioritní.

V rámci preventivních programů organizace SEMIRAMIS, z.ú. se nadále při práci na 1. a 2. stupních základních škol lektoři setkávají se zneužíváním hazardních her spíše okrajově. Děti o přestávce tráví čas na mobilním telefonu, v

rámci diskuzí sdílejí, že spolu tráví čas mimo školu i on-line hrami. Zároveň pro žáky a často ani pro pedagogy to není téma, na které by potřebovali reagovat. Větším tématem pro obě skupiny jsou sociální sítě a jejich odraz v životě žáka a školy. Děti jsou velmi zdatné (technicky) ve využívání sociálních sítí a obecně v pohybu na internetu. Tímto chováním se dostávají velmi blízko k jednoduchým způsobům věcných výher v rámci různých internetových soutěží. Většinou se však lektori setkávají spíše s kyberšikanou nebo rizikovým pohybem na sociálních sítích než s hazardním hraním.

1.10 Nové technologie

Nadužívání technologií je stále stejně závažným tématem v prevenci mezi dětmi, dospívajícími, i mladými dospělými. Není přímá úměra mezi množstvím času tráveného v kontaktu s technologiemi a velikostí obce, ve kterém děti žijí. I mezi žáky z menších obcí se najdou takoví, kteří tráví v kontaktu s technologiemi více než 5 hodin denně, o víkendu pak 10 a více hodin.

Podle zprávy programu primární prevence se objevuje nový fenomén i mezi dětmi na prvních stupních základních škol, kdy děti i rodiče byly nuceni vstoupit v souvislosti s online výukou v průběhu pandemie COVID do různých WhatsApp apod. skupin. Některé z nich pak bohužel slouží jako prostor pro virtuální šikanu a násilí a někteří rodiče pak soudí, že agresí mezi dětmi na sociálních sítích by měla řešit škola.

Stejně jako v předchozích letech se často v rámci diskuzí během Programů dlouhodobé primární prevence na základních školách je třeba řešit situace, které souvisí s nadměrným a rizikovým pohybem dětí na sociálních sítích. Do popředí zájmu dětí se zejména na 2. stupni dostávají tzv. výzvy (např. aktuální Blackout Challenge, výzvy spojené s ledem a délkou ponoření, focení na nebezpečných místech apod.). Obvyklé a rizikové je také pro děti natáčení na mobilní telefony a následné sdílení videí skrze sociální sítě (TikTok, Youtube, Instagram apod.) bez souhlasu aktérů na videu. Stejně jako zneužívání získaného obrazového materiálů – fotky vyučujících, spolužáků, zesměšňující videa. Nejčastějším přesahem nadužívání nebo rizikového pohybu na soc. sítích do školního prostředí jsou konflikty mezi spolužáky, které probíhají zpravidla na všech úrovních (osobně i on-line). V uplynulém roce jsme se setkali s množstvím případů řešené šikany, jejíž součástí bylo napadání a vyloučení oběti také z on-line života třídy.

Dvousečnou zbraní je v této situaci přístup velké části pedagogů na 1. stupni, a to zakládání skupinových chatů pro svoji třídu. Tyto prostory primárně slouží k zadávání úkolů a informování dětí a jejich rodičů, zároveň jsme se opakovaně setkali se situací, kdy na stejné platformě paralelně běžela jiná skupina, vytvořená jedním z dětí, kde docházelo k ostrakizaci spolužáků. Situace se však liší s ohledem na nastavení školního řádu a jeho uplatňování v praxi.

1.11 Nové psychoaktivní látky

Obecně lze říci, že skladba užívaných nelegálních návykových látek ve Středočeském kraji zůstává poměrně stabilní a nové látky se objevují velice zřídka. Mezi klienty služeb dominují „tradiční“ látky, jako pervitin, buprenorfin, THC, alkohol a nikotin.

V roce 2022 byl zřejmě v důsledku snížení dostupnosti heroínu některými službami zaznamenán výskyt experimentování s fentanylem (Hořovice, Kralupy nad Vltavou, Beroun, Praha-Východ).

V případě legálních či spíše nijak neregulovaných látek je situace podstatně dynamičtější. V uplynulém roce se poměrně hodně rozšířilo užívání kratomu, a to zejména v mladší populaci, dále konopné produkty jako je HHC, CBD a tabákové a nikotinové výrobky (sáčky, elektronické cigarety apod.). S informacemi o užívání těchto látek ze strany mladistvých a dětí se stále více setkávají pracovníci programů primární prevence napříč celým krajem.

1.12 Drogová kriminalita

Jednání postihující drogovou kriminalitu je v rámci trestního zákoníku popsáno v 6 skutkových podstatách trestných činů. Největší podíl v realizovaných případech zaujímá právní kvalifikace nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 trestního zákoníku (odst. 1-3), a to ve formě poskytnutí OPL jiné osobě (tzv. distribuce) nebo samotné výroby OPL.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

2022	
REALIZACE	412
PACHATELÉ/NEZNÁMÍ	448/25
Metamfetamin (g)	1390
Pseudoefedrin (g)	3464
Cannabis (g)	144377
Cannabis (ks)	1074
Pěstírny	13
Varny	22
Extáze (g)/tablety	141/2
Kokain (g)	460
Fentanyl (náplast-ks)	11

V roce 2022 byl realizován prakticky shodný počet případů drogové trestné činnosti, jako tomu bylo v roce 2021 a to i v oblasti počtu pachatelů, kteří se dopustili jednání, které bylo kvalifikováno jako trestný čin. Nadále zůstává trend v oblíbenosti omamných a psychotropních látek v podobě nejvíce rozšířených drog, kterými jsou konopí zpracované jako marihuana a syntetická psychotropní látka metamfetamin. U těchto drog je výroba uskutečňována převážně v domácích podmínkách, kdy dochází k pěstování rostlin konopí v pěstebních stanech případně upravených prostorách v bytech či rodinných domech. Stejně tak výroba metamfetaminu je prováděna za použití nezákladnějšího laboratorního vybavení a uskutečňované chemické reakce jsou prováděny v bytech, rodinných domech, případně volně v přírodě. Drogová trestná činnost je druhem trestné činnosti, která je navenek latentní, bez přímého oznámení bezpečnostním složkám, a proto je policejním orgánem převážně vyhledávaná. Z tohoto důvodu je většina pachatelů těchto deliktů známá. Neznámí pachatelé jsou v rámci případů registrovaných ve Středočeském kraji převážně u skutků, které se týkají zasilání poštovních zásilek se skrytým obsahem drog do věznic nebo poštovních zásilek s obsahem OPL zasílaných ze zahraničí.

V počtu realizovaných případů a zadržených pachatelů je Středočeský kraj opětovně na druhém místě v rámci České republiky.

Mezi nejzatíženější územní odbory v počtu realizovaných drogových případů a stíhaných pachatelů v roce 2022 jsou jako v předchozím období ÚO Kladno, Mladá Boleslav, a dále Beroun, Mělník a Rakovník.

V programech adiktologických služeb není tato problematika soustavně sledována. Mezi klienty AdiCentra Mladá Boleslav se s kriminalitou setkávají zejména prostřednictvím sběru anamnézy (nejčastěji uvádějí drogovou a majetkovou trestnou činnost). Následky či hrozba konfliktu se zákonem bývá v mnohých případech impulsem pro zahájení spolupráce - klienti podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody, s uloženým dohledem PMS ČR a uloženou přiměřenou povinností či omezením (léčba závislosti, zdržení se konzumace alkoholu, dalších látek, hazardního hraní), klienti s podmíněným odsouzením. Významnou část klientů tvoří osoby, kterým bylo vlivem užívání návykových látek odebráno řídicí oprávnění.

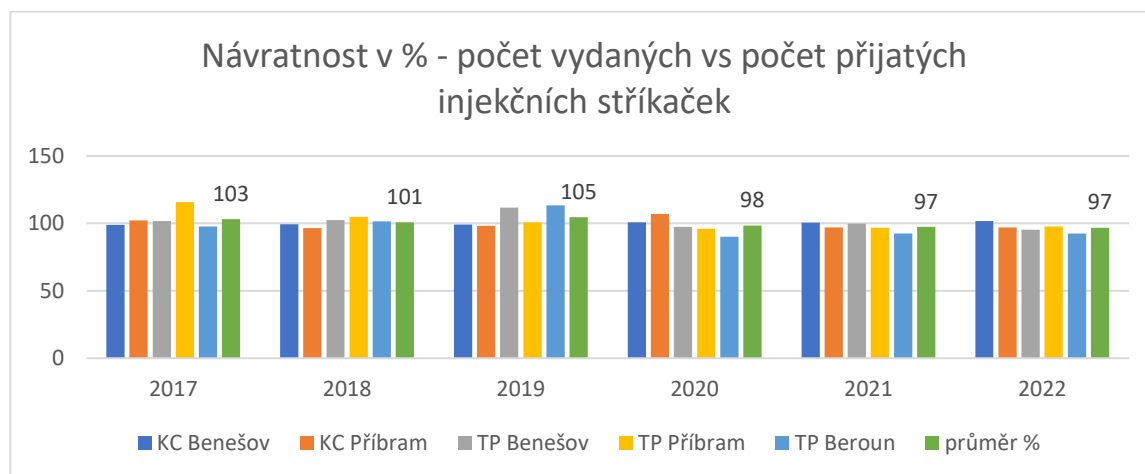
V roce 2022 v organizaci ZSI Kladno otevřeli skupinu pro osoby, které mají potíže se zvládnutím své agrese. Jedná se o 12 mužů, z toho 8 po výkonu trestu. Všichni uvádějí problémové užívání alkoholu, nealkoholových drog a gamblerství. 2 klienti přešli do ambulantního léčebného programu. Avšak v působení MTP se během roku 2022 odhalilo několik pěstíren a varen pervitinu.

1.13 Nové trendy a fenomény

Organizace Magdaléna, o.p.s. zaznamenala v oblasti terciární prevence zhoršující se duševní zdraví klientů. Řada klientů jeví příznaky schizofrenie. U klientů docházejících do kontaktních center a využívajících službu poradenství v souvislosti se závislostí na alkoholu se velmi často objevují depresivní stavy. K tomuto stavu přispívají dostupnost i omezené kapacity, případně zcela absentující, ambulantní psychologické i psychiatrické péče, což tvoří výraznou překážku v jejich uzdravě. Do služeb sekundární prevence stále častěji přichází klienti z „běžné populace“, kteří vlivem krize nezvládají běžný život a objevuje se u nich závislostní chování. Zintenzivnila se spolupráce s okolím

uživatelů návykových látek – s rodinou, blízkými, ale také s institucemi jako jsou škola, zaměstnavatel, úřad apod. Spolupráce s rodinným systémem je významným nástrojem změny ke spokojenějšímu životu. Do pobytových léčebných služeb přichází lidé s komplikovanějšími a komplexnějšími problémy, s delší historií užívání a s větším „poškozením“ či handicapem, tedy i horšími vyhlídkami do budoucna.

V roce 2022 Magdaléna, o.p.s. zaznamenala stabilní množství vyměněného injekčního materiálu. Cíleně se dařilo s klienty pracovat na motivaci k výměnnému programu. Návratnost injekčního materiálu je celkově na 97 %, což lze považovat za významný úspěch HR služeb – s klienty se daří pracovat na snižování rizik v důsledku užívání návykových látek a motivovat k tomu, aby nepoužívali injekční stříkačky opakovaně a nesdíleli je mezi sebou.

Organizace Prostor plus, o.p.s. pozoruje trend zhoršení sociální situace a zdravotního stavu klientely KC a TAP.

V rámci HR služeb organizace SEMIRAMIS, z.ú. je pozorován pozvolný trend změny vnímání samotného užívání pervitinu především u mladších uživatelů (cca 16-24 let). Pervitin v některých skupinách zaujímá místo, které dříve náleželo zejména kanabinoidům, s čímž se setkávají často při vyhledávání cílové populace. V minulosti bylo normou přiznání užívání právě konopných produktů (například při oslovení uživatelů v ulicích města) a užívání pervitinu (buď ve formě experimentu nebo jeho užívání v sociálním kontextu) bylo jistým způsobem stigmatizující. Aktuálně je pozorován liberálnější přístup k užívání pervitinu – oslovení se nebojí přiznat jeho užívání. To umožňuje předávat těmto osobám informace o rizicích užívání a intervenovat směrem k prevenci přenosu infekčních chorob nebo rozvoji psychotických onemocnění na počátku jejich drogové kariéry nebo experimentování. Tento trend byl již publikován v závěrečné zprávě v předešlých letech, nicméně ho vnímáme jako aktuální i nadále.

V rámci programů primární prevence organizace SEMIRAMIS, z.ú. pak u dětí a dospívajících, především potom na 2. stupni základních škol stále je pozorován nárůst sebepoškozování a negativního sebepojetí obecně. V loňském roce byla zaznamenána vyšší poptávka škol po tomto tématu a zároveň také ve třídách, kde již primární prevenci realizují, se častěji otevřely diskuze na toto téma. Zpravidla se jednalo o situaci kamarádky/kamaráda a cílem dotazu bylo zjistit, jak jí dotýčný může pomoci. V rámci rozhovoru s pedagogy se častěji setkávají s tématem přiměřenosti nároků na žáky a poklesu stresové odolnosti žáků obecně.

2 Koordinační mechanismy politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni**2.1 Institucionální zajištění****2.1.1 Krajské institucionální zajištění koordinace**

2.1.1.1 Krajský protidrogový koordinátor

- *Jméno: Mgr. Michal Kobzán Kontaktní údaje: +420 725 878 973, kobzan@kr-s.cz* *Vykonává funkci KPK od data: 1. 2. 2022* *Zařazení ve struktuře úřadu kraje: Oddělení prevence kriminality, Odbor bezpečnosti a krizového řízení, Přímý nadřízený (jméno, funkce): Mgr. Filip Gundza, vedoucí Oddělení prevence kriminality, Výše pracovního úvazku KPK: 1,0, Jiné agendy vykonávané KPK (jaké?): Dotační řízení Fondu prevence*
- *změny v r. 2022 (změna postavení, zařazení KPK, změna úvazku apod.) Beze změn.*

2.1.1.2 Krajská komise pro oblast závislostí

- Ve Středočeském kraji je zřízena specifická komise zabývající se politikou v oblasti závislostí. Ještě jako Krajská protidrogová komise byla zřízena na základě usnesení Rady kraje č. 006-85/2020/RK ze dne 3. 12. 2020. V průběhu roku byl změněn statut a název.
- *Název komise: Krajská komise pro oblast závislostí, Vznik krajské komise (rok): 2020, Zařazení komise (např. jako poradní orgán hejtmanky, Rady...): Komise je poradní orgán hejtmanky kraje. uveďte složení komise (seznam členů) ve struktuře: Komise má celkem 14 členů.* Mezi nimi jsou zástupci vybraných odborů Krajského úřadu Středočeského kraje, poskytovatelů adiktologických služeb, obcí Středočeského kraje, Policie ČR, Probační a mediační služby a Krajské hygienické stanice. Seznam členů komise je platný k 31. 12. 2022.

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Mgr. Filip Gundza - předseda	Krajský úřad Středočeského kraje	Vedoucí oddělení prevence kriminality
Mgr. Michal Kobzán - místopředseda	Krajský úřad Středočeského kraje	Krajský protidrogový koordinátor
Ing. Pavla Hemerková	Krajský úřad Středočeského kraje	Krajská školská koordinátorka prevence
Jakub Šlajs, DiS.	Krajský úřad Středočeského kraje	Vedoucí oddělení koncepce a metodiky sociálních služeb
Mgr. Gabriela Žočková	Krajský úřad Středočeského kraje	Odborná referentka zdravotní péče
Mgr. Lucie Máchová	ORP Příbram	MPK
PhDr. Jana Petránková	ZSI Kladno –	Ředitelka
Mgr. Petr Steklý	Prostor plus, o. p. s. –	Ředitel
Mgr. Pavel Plaček, DiS.	LSA partners	Generální ředitel
Mgr. Ondřej Sklenář	Magdaléna, o. p. s.	Ředitel
MUDr. Petr Nevšímal	Adiktologické centrum, s. r. o.	Jednatel
Mgr. Jitka Boučková	Probační a mediační služba	Probační úředník
Bc. Jana Valouchová	KHS	Krizová manažerka
Mjr. Mgr. Michal Niedrle	Krajské ředitelství Policie Středočeského kraje	Vedoucí 2. oddělení obecné kriminality

- *tato komise se zabývá problematikou:*

<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☒ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☒ ano	☐ ne

- počet jednání komise v r. 2022: **5**
- *nejdůležitější projednávaná témata v roce 2022:* Zpracování a schválení strategického dokumentu kraje – Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na léta 2022 – 2027 a Akčního plánu realizace koncepce na období 2022-2024, financování adiktologických služeb, aktuální situace v adiktologických službách, aktuální situace v oblasti drog z pohledu policie ČR, efektivní přístupy k primární prevenci užívání návykových látek, aktuální informace z jednání RVKPP, aktuální témata z oblasti prevence kriminality, aktuální témata z oblasti primární prevence rizikového chování dětí a mládeže, aktuální témata z poradny drogové prevence ve vězeňských službách, organizace a hodnocení Středočeské adiktologické konference, vzdělávání místních protidrogových koordinátorů.
- *změny, které proběhly v r. 2022: (rozšíření/zánik členství, změna statutu apod.)* Usnesením Rady Středočeského kraje č. 005-35/2022/RK byl dne 22. 9. 2022 schválen statut komise a nový jednací řád. Statutem byl změněn název komise (původně Krajská protidrogová komise), dále bylo deklarováno postavení komise a postavení, práva a povinnosti jejich členů. Zároveň byla zavedena pozice stálého hosta, kterým je vedoucí Odboru bezpečnosti a krizového řízení Krajského úřadu Středočeského kraje. Novým jednacím řádem komise byla zavedena možnost jednání komise dálkovou (online) formou a možnost hlasování per rollam.
Usnesením Rady Středočeského kraje č. 012-29/2022/RK byla schválena změna organizací zastoupených v komisi. Místo zástupkyně Ministerstva zdravotnictví je nyní členkou komise zástupkyně Probační a mediační služby Středočeského kraje.

2.1.1.3 Existuje jiná komise, která se zabývá vybranými oblastmi politiky v oblasti závislostí? Pokud ano, uveďte:

- *Název komise:* **0**
- *Účel a zaměření komise:* **0**
- *Počet jednání komise v r. 2022:* **0**
- *Nejdůležitější projednávaná témata ve vztahu k politice v oblasti závislostí v r. 2022:* **0**

2.1.1.4 Přehled pracovních skupin v oblasti politiky v oblasti závislostí

Ve Středočeském kraji jsou zřízeny 4 stálé pracovní skupiny, které jsou pracovními a poradními orgány Krajské komise pro oblast závislostí.

Název skupiny: **Pracovní skupina pro harm reduction**
 Jde o: stálou skupinu ad-hoc skupinu
 Rok vzniku skupiny: 2021

- *tato pracovní skupina se zabývá problematikou:*

alkoholu	☐ ano	☒ ne
tabáku	☐ ano	☒ ne
nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☐ ano	☒ ne
jiné nelátkové závislosti	☐ ano	☒ ne
digitálních závislostí	☐ ano	☒ ne
psychoaktivních léků	☐ ano	☒ ne

Počet jednání v r. 2022: **2**

Stručný popis její činnosti: Pracovní skupina se primárně zabývá problematikou nelegálních drog. Minimálně v informativní rovině reaguje na nové trendy a potřeby také v problematice alkoholu a zneužívání léků. Zabývá se otázkou udržitelnosti HR programů, proměňám v oblasti poskytování služeb, klientské oblasti a nutnosti personální a finanční stabilizaci a posílení programů.

Projednávanými tématy v roce 2022 byly aktuální trendy v oblasti harm reduction, aktuální situace v adiktologických službách a personální zajištění služeb. Dále evidence úkonů a činnosti harm reduction služeb a sjednocení vykazovaných dat pro měření efektivity sociálních služeb na území Středočeského kraje. Distribuce a používání přípravku Nyxoid a stříkaček UNISHARP v harm reduction programech adiktologických služeb.

Složení pracovní skupiny (seznam členů):

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Ondřej Šulc, DiS., předseda	SEMIRAMIS, z. ú.	vedoucí kontaktního centra a terénních programů
Mgr. Lucie Doležalová	ZSI Kladno, p. o.	vedoucí adiktologických programů pro dospělé
Bc. Stanislava Holovčáková, DiS.	Prostor plus, o. p. s.	zástupkyně vedoucí kontaktního centra
Mgr. Jiří Zatřepálek	Magdaléna, o. p. s.	odborný ředitel terciární prevence

Název skupiny:

Pracovní skupina pro léčbu a resocializaci

Jde o:

stálou skupinu

ad-hoc skupinu

Rok vzniku skupiny:

2021

- tato pracovní skupina se zabývá problematikou:

alkoholu	☒ ano	☐ ne
tabáku	☒ ano	☐ ne
nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
jiné nelátkové závislosti	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☒ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☒ ano	☐ ne

Počet jednání v r. 2022: **0**

K osobním jednáním v minulém roce nedošlo v jediném případě. Komunikace členů skupiny probíhala telefonicky a prostřednictvím e-mailu. Jako předsedkyně zmíněné skupiny jsem pracovala spíše samostatně, k výměně informací pak docházelo při osobních setkáních na KUSK. V letošním roce bych ráda některá zařízení poskytující adiktologické služby navštívila osobně, abych se s prací poskytovatelů seznámila přímo v terénu.

Stručný popis její činnosti:

Pracovní skupina pro léčbu a resocializaci je skupina odborníků ze stěžejních organizací, které se problematice léčbě a resocializace věnují, tato pracovní skupina byla zřízena při Krajské protidrogové komisi, aby na její jednání připravovala podklady a data z terénu a odborně se vyjadřovala k tématům a problémům, která jsou na KPK řešena. Přinášejí praktické poznatky z každodenní praxe, poskytují statistické údaje a odborná stanoviska.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Ve sledovaném období se pracovní skupina zabývala:

- sběr dat a informací v rámci připravované Protidrogové strategie Středočeského kraje (leden 2022)
- sběr podnětů, návrhů v rámci tvorby Akčního plánu realizace protidrogové politiky (květen 2022)
- opakovaný kontakt s ÚZIS (Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR) za účelem získání relevantních dat v rámci poskytovatelů zdravotních služeb v oboru návykové nemoci, adiktologie, psychiatrie, na území Středočeského kraje
- kontakt v rámci vyhlášeného výběrového řízení pro Adiktologické centrum, s. r. o.
- snaha o navázání spolupráce v rámci rozšíření sítě adiktologických služeb Středočeského kraje, zejména však v některých okresech, kde tyto služby zcela chybí

Složení pracovní skupiny (seznam členů):

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Mgr. Gabriela Žočková, předsedkyně	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor zdravotnictví	Odborný referent zdravotní péče
MUDr. Veronika Kotková	PN Kosmonosy	Náměstkyně ředitele pro LP
MUDr. Petr Nevšimal	Adiktologické centrum, s.r.o.	Jednatel společnosti
PhDr. Jana Petráková	ZSI Kladno	Ředitelka organizace
Mgr. Aleš Vaněk	Laxus, z.ú.	Vedoucí centra
Mgr. František Jírový	Magdaléna, o.p.s.	Vedoucí programu

Název skupiny:

Pracovní skupina pro primární prevenci, koordinaci a vzdělávání

Jde o:

stálou skupinu ad-hoc skupinu

Rok vzniku skupiny:

2021

- tato pracovní skupina se zabývá problematikou:

alkoholu	☒ ano	☐ ne
tabáku	☒ ano	☐ ne
nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
jiné nelátkové závislosti	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☒ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☐ ano	☒ ne

Počet jednání v r. 2022: **2**

Stručný popis její činnosti:

Jedním z hlavních úkolů členů pracovní skupiny v roce 2022 bylo sdílení informací o aktuální situaci rizikového chování ve školách a školských zařízeních a o aktivitách na podporu školské primární prevence ve Středočeském kraji. Členové pracovní skupiny společně s krajskou koordinátorkou školské prevence a stálým hostem pracovní skupiny, krajským protidrogovým koordinátorem, definovali silné a slabé stránky systému prevence, dále také příležitosti a hrozby. Vzájemné sdílení informací bylo východiskem pro cíle, plány, dotační řízení a další preventivně-vzdělávací aktivity hrazené z rozpočtu Středočeského nebo z dotace MŠMT.

V průběhu roku 2022 dostávali členové pracovní skupiny průběžně informace týkající se aktivit z oblasti školské prevence – např. pozvánky na vzdělávací akce hrazené z rozpočtu kraje, informace o zajímavých programech pro školy a možnostech jejich financování, o podmínkách čerpání finančních prostředků z Programu 2022 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje - Fondu Prevence, odkaz na výsledky hodnotících

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

dotazníků v Systému evidence preventivních aktivit škol (SEPA) za uplynulý školní rok, data z Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR z oblasti duševního zdraví dětí a adolescentů, odkazy na metodiky, webové stránky, krizové linky a další užitečné podpůrné materiály využitelné pro práci s třídními kolektivy v oblasti školské prevence.

Složení pracovní skupiny (seznam členů):

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Ing. Pavla Hemerková, předsedkyně	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor školství	Primární prevence
Mgr. Markéta Hubínková, DiS.	Cesta integrace, o.p.s.	Vedoucí Centra primárních programů
Mgr. Kristýna Baumová	Magdaléna, o.p.s.	Odborná ředitelka prevence a vzdělávání
Mgr. Bc. Lenka Dokládalová Bednářová	Semiramis z.ú.	Odborná ředitelka
Mgr. Olga Neumannová	Prostor Plus, o.p.s.	Vedoucí Centra primární prevence

Název skupiny:

Pracovní skupina pro financování

Jde o:

stálou skupinu

ad-hoc skupinu

Rok vzniku skupiny:

2021

- tato pracovní skupina se zabývá problematikou:

alkoholu	☒ ano	☐ ne
tabáku	☒ ano	☐ ne
nelegálních drog	☒ ano	☐ ne
hazardního hraní	☒ ano	☐ ne
jiné nelátkové závislosti	☒ ano	☐ ne
digitálních závislostí	☒ ano	☐ ne
psychoaktivních léků	☒ ano	☐ ne

Počet jednání v r. 2022: 3

Stručný popis její činnosti: Pracovní skupina pro financování se v roce 2022 zabývala optimalizací a stabilizací financování adiktologických služeb z rozpočtu Středočeského kraje v souladu se schváleným Akčním plánem realizace protidrogové politiky Středočeského kraje naplňovala jednotlivá opatření a aktivity. Zejména zpřehlednění a konsolidace zdrojů financování adiktologických služeb z rozpočtu Středočeského kraje, upřesnění významu a účelu Středočeského Fondu prevence, vymezení jeho obsahové struktury a rozsahu. Dále se pracovní skupina zabývala stanovením způsobu a rozsahu financování prostřednictvím Fondu prevence SČK pro rok 2023 a následná období. Z jednání pracovní skupiny vzešly návrhy na úpravu Programu pro poskytování dotací ze Středočeského Fondu prevence.

Složení pracovní skupiny (seznam členů):

Jméno a příjmení	Instituce	Funkce v instituci
Pavel Král - předseda	Magdaléna, o. p. s.	Vedoucí projektové kanceláře
Mgr. Michal Kobzán	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor bezpečnosti	Krajský protidrogový koordinátor
Jakub Šlajs, DiS.	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor sociální	Vedoucí oddělení koncepce a metodiky sociálních služeb
Ing. Petr Houžvička	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor sociální	Finanční referent v oblasti sociálních služeb

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Jitka Krumphanzlová	Krajský úřad Středočeského kraje/odbor zdravotnictví	Vedoucí oddělení ekonomicko investiční - majetkové
Mgr. Ivan Černovský	Laxus, z. ú.	Ředitel organizace
PhDr. Jana Petráková	ZSI Kladno, p. o.	Ředitelka organizace
Bc. Vojtěch Jágl	Prostor plus, o. p. s.	Projektový manažer

- *uveďte změny, které proběhly v pracovních skupinách v r. 2022 (rozšíření/zánik členství, změna statutu, vznik/zánik skupiny apod.)*

V roce 2022 byla obnovena činnost pracovních skupin. V některých pracovních skupinách došlo k rozšíření členství. Pracovní skupinu pro harm reduction rozšířila zástupkyně organizace ZSI Kladno. Dále Pracovní skupinu pro financování byla rozšířena o 2 zástupce krajského úřadu, a to krajského protidrogového koordinátora a finančního referenta v oblasti sociálních služeb. Krajský protidrogový koordinátor se také účastnil jako host jednání Pracovní skupiny pro primární prevenci, koordinaci a Vzdělávání.

2.1.1.5 Vzájemná spolupráce subjektů politiky v oblasti závislostí na krajské úrovni

Na krajské úrovni probíhá spolupráce zainteresovaných subjektů formalizovaným způsobem především prostřednictvím jednání Krajské komise pro oblast závislostí, jejíž členové jsou zástupci příslušných odborů krajského úřadu a zástupci dalších institucí viz bod 2.1.1.2, dále pak prostřednictvím pracovních skupin Krajské komise pro oblast závislostí. V neformalizované podobě probíhá spolupráce v podobě kontaktů, konzultací jednání apod. dle aktuální potřeby, zejména krajského protidrogového koordinátora (zařazen na Odboru bezpečnosti a krizového řízení) s krajskou školskou koordinátorkou prevence (zařazen na Odboru školství, mládeže a sportu – oddělení koncepce a rozvoje školství), dále pak se zástupci odboru sociálního a odboru zdravotnictví a odboru kanceláře hejtmanky.

Úzká spolupráce probíhá zejména s neziskovými organizacemi, které poskytují adiktologické služby a realizují programy primární prevence ve Středočeském kraji. A to jak ve formalizované podobě pravidelných jednání komise a pracovních skupin, tak i v neformalizované podobě při řešení aktuálních potřeb a problémů. Mezi další spolupracující instituce patří Policie ČR, Probační a mediační služba, Krajská hygienická stanice.

Nejdůležitějšími projednávanými tématy v roce 2022 bylo financování adiktologických služeb, sítí ambulantních služeb, dále pak dopady krize na Ukrajině na adiktologické služby.

2.1.1 Místní zajištění koordinace politiky v oblasti závislostí

- *Uveďte prosím následující souhrnné informace:*

počet obcí s rozšířenou působností v kraji: 26

počet obcí s rozšířenou působností, ve kterých je pozice MPK: 24

*vyjmenujte obce s rozšířenou působností, kde nejsou MPK: **Beroun, Rakovník***

Město **Beroun** nemá zřízenou pozici protidrogového koordinátora, pouze pracovníka pro otázky protidrogové problematiky. Ve městě **Rakovník** není zřízena samostatná pozice MPK, pouze některé činnosti týkající se protidrogové politiky, např. reporting souhrnných informací, jsou definovány v rámci pracovní náplně příslušného pracovníka oddělení sociální prevence Odboru SPODaSP. Ve městě **Slaný** je sice pozice MPK zřízena v rozsahu 0,01 úvazku, avšak neobsazena a agenda je vykonávána v dočasném zastoupení.

vyjmenujte další obce, kde jsou případně ustanoveni MPK: 0

počet obcí s platným koncepčním dokumentem upravujícím politiku v oblasti závislostí: 22

*vyjmenujte obce s tímto platným koncepčním dokumentem: **Benešov, Beroun, Brandýs n.***

Labem, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mladá Boleslav, Mělník, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Vlašim, Votice

počet obcí, které zpracovaly Zprávu o realizaci politiky v oblasti závislostí v předchozím roce: 2

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

vyjmenujte obce, které zpracovaly tuto Zprávu v předchozím roce: **Benešov, Hořovice**

- Uveďte seznam místních protidrogových koordinátorů v následující struktuře:

Obec	Jméno	Úvazek	Zařazení ve struktuře obecního úřadu	Kontakt	Došlo ke změně v r. 2022?
Benešov	Bc. Eva Stulíková	0,2	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	stulikova@benesov-city.cz	ne
Beroun	Jana Plavcová		Samostatný referent	osv29@muberoun.cz	ne
Brandýs nad Labem	Bc. Petra Francová, DiS.	0,2	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	petra.francova@brandysko.cz	ne
Čáslav	Bc. Miloslav Nykodým	0,1	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	nykodym@meucaslav.cz	ne
Černošice	Bc. Lukáš Petřelka	0,1	Odbor sociálních věcí, zdravotnictví a školství	Lukas.petrzelka@mestocernosice.cz	ano
Český Brod	Mgr. Bc. Jana Tůmová	0,05	Odbor sociálních věcí a školství	tumova@cesbrod.cz	ne
Dobříš	Mgr. Eva Příbylová	0,2	Oddělení tajemníka	prevence.kriminality@mestodobris.cz	ne
Hořovice	Alena Ratajová, DiS.	0,1	Odbor sociálních věcí, zdravotnictví a školství	ratajova@mesto-horovice.cz	ne
Kladno	Zuzana Bělohradská	0,5	Městská policie Kladno	Zuzana.belohradska@mestokladno.cz	ano
Kolín	Mgr. et Mgr. Michaela Polakovič	0,1	Odbor sociálních věcí, zdravotnictví	michaela.polakovic@mukolin.cz	ano
Kralupy nad Vltavou	Stanislava Valterová	0,2	Odbor sociálních věcí, školství a kultury	stanislava.valterova@mestokralupy.cz	ne
Kutná Hora	Bc. Michal Procházka	0,1	Odbor sociální	prochazka@mu.kutnahora.cz	ne
Lysá nad Labem	Irena Galbavá	0,01	Odbor školství, sociálních věcí a kultury	Irena.galbava@mestolysa.cz	ne
Mělník	Bc. Blanka Šubrtová	0,05	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	b.subrtova@melnik.cz	ne
Mladá Boleslav	Mgr. Radko Hašek	0,1	Odbor bezpečnosti a prevence kriminality	hasek@mb-net.cz	ne
Mnichovo Hradiště	Bc. Stanislava Picková	0,1	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	stanislava.pickova@mnhradiste.cz	ano
Neratovice	Jaroslav Mikeš	0,1	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	jaroslav.mikes@neratovice.cz	ano
Nymburk	Bc. Michal Brabec	0,1	Odbor sociálních věcí	michal.brabec@meu-nbk.cz	ne

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Poděbrady	Mgr. Ivana Bohuslavová	0,1	Odbor sociální péče a zdravotnictví	bohuslavova@mesto-podebrady.cz	ne
Příbram	Bc. Denisa Kotková	0,2	Odbor školství, kultury a sportu	Denisa.kotkova@pribram.eu	ano
Rakovník	Mgr. Eliška Pidrmanová	0,05	Odbor SPOD a sociální prevence	epidrmanova@murako.cz	ne
Říčany	Mgr. Markéta Hubínková, DiS.	0,1	Odbor školství a kultury	marketa.hubinkova@cestaintegrace.cz	ne
Sedlčany	Ludmila Farová	0,25	MP Sedlčany	farova@mesto-sedlcany.cz	ne
Slaný	Bc. Pavla Hájková	0,01	Odbor sociálních věcí a zdravotnictví	hajkova@meuslany.cz	ne
Vlašim	Mgr. Petra Rajmanová	0,05	Kancelář vedení úřadu	petra.rajmanova@mesto-vlasim.cz	ne
Votice	Mgr. Eliška Macešková	0,1	Odbor sociálních věcí	eliska.maceskova@votice.cz	ano

- *popis systému spolupráce krajských protidrogových koordinátorů (KPK) a místních protidrogových koordinátorů (MPK) (zhodnocení kvality spolupráce, vč. popisu příp. nedostatků a potřeb):*

Krajský protidrogový koordinátor (KPK) pravidelně informuje prostřednictvím informačních e-mailů místní protidrogové koordinátory (MPK) o dění v politice v oblasti závislostí na vládní a krajské úrovni. Dále KPK pořádá pravidelná metodická setkání s MPK, na kterých probíhá vzájemná výměna informací o aktuálním dění na vládní, krajské a obecní úrovni. V průběhu roku 2022 bylo také pro MPK realizováno 1 vzdělávací setkání jehož obsahem byly 2 přednášky na téma duševní zdraví a infekční nemoci v souvislosti se závislostním chováním více viz bod 2.4. Zástupkyně místních protidrogových koordinátorů je také členkou Krajské komise pro oblast závislostí. Bohužel je třeba konstatovat, že úvazky, které jsou na funkci MPK vyčleněny, jsou napříč Středočeským krajem, velmi malé. Obvyklá výše úvazku se pohybuje kolem hodnoty 0,1 až 0,2. I přes tento stav je vzájemná spolupráce mezi KPK a MPK velmi dobrá a prospěšná.

- *zhodnocení činnosti MPK v jednotlivých obcích, vč. popisu potřeb, příp. nedostatků:*

Činnost MPK v jednotlivých obcích se odvíjí zejména od výše úvazku, který je na funkci MPK vyčleněn. Výše úvazku MPK neumožňuje mnohdy věnovat se činnosti intenzivněji a koncepčně a je tak v některých případech zúžena jen na nejnужnější činnosti shromažďování dat pro vedení obce, účast na metodických setkáních s KPK a zpracování podkladu za obec pro výroční zprávu. I přes tuto skutečnost není ve většině obcí problematika závislostí podceňována a MPK jsou v úzkém kontaktu s poskytovateli adiktologických služeb a monitorují aktuální situaci. Zhruba v polovině obcí je zřízena pracovní skupina nebo komise prevence kriminality, případně pracovní skupina komunitního plánování sociálních služeb. MPK se pak účastní jednání těchto orgánů. Ve většině obcí se pak MPK se s místními školami podílí ve spolupráci s dalšími subjekty, jako jsou školy či městská policie, na organizování preventivních programů a aktivit zahrnujících problematiku závislostí.

- *vzájemná spolupráce subjektů politiky v oblasti závislostí na místní úrovni (popis způsobu spolupráce, zhodnocení kvality spolupráce, projednávaná témata – adekvátně k popisu spolupráce na krajské úrovni; informace neopakujte, pokud se prolínají s kapitolou 2.1.1):*

Spolupráce subjektů politiky v oblasti závislostí na místní úrovni je napříč obcemi Středočeského kraje v podstatě obdobná. Obce spolupracují s organizacemi, které poskytují adiktologické služby, nejčastěji terénní programy. Užší spolupráce pak bývá v obcích, kde tyto organizace mají svá pracoviště, např. kontaktní centra, ambulance apod. V rámci obcí probíhá velmi často spolupráce MPK s odbory sociální péče, kam jsou převážně MPK organizačně zařazeni, a to zejména s OSPOD. Dalšími spolupracujícími subjekty jsou zejména městská policie, Policie ČR, Probační a mediační služba a školy, zejména prostřednictvím školních metodiků prevence. V ojedinělých případech dle místní situace probíhá spolupráce i s dalšími subjekty, např. v Příbrami probíhá spolupráce s Věznicí Příbram a její Protidrogovou poradnou věznice, a to formou účasti na pravidelných setkáních s odbornými pracovníky poradny, výměny informací ohledně drogové problematiky ve vězeňství s návazností na kriminalitu a její recidivu a sběru

informací o realizovaných penitenciárních projektech a sběr statistických údajů s cílem mapovat sekundární drogovou kriminalitu.

Realizace politiky v oblasti závislostí v převážné většině obcí probíhá v rámci střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb, případně je součástí aktivit prevence kriminality a koncepčně upravena ve strategickém dokumentu prevence kriminality. Samostatný koncepční dokument věnující se politice v oblasti závislostí mají město Mladá Boleslav a město Benešov.

Ve většině obcí se problematikou závislostí při pravidelných jednáních zabývá ustanovený orgán, kterým je obvykle Pracovní skupina či komise pro prevenci kriminality. Členy těchto ustanovených orgánů jsou zástupci politické reprezentace města, zástupci příslušných odborů městského úřadu, městské policie, Policie ČR, dále neziskových organizací a škol.

- *přehled vyhlášek obcí týkající se politiky v oblasti závislostí:*

Informace za rok 2022 nejsou k dispozici.

- *změny v r. 2022:*

V průběhu roku 2022 došlo k několika změnám na pozici MPK viz tabulka výše Seznam místních protidrogových koordinátorů.

2.2 Strategické dokumenty politiky v oblasti závislostí kraje

2.2.1 Koncepce, strategie, akční plány a jejich zaměření

2.2.1.1. Specifické strategické dokumenty politiky v oblasti závislostí kraje

Název: **Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na léta 2022-2027**

Období platnosti: 2022-2027

Schváleno dne: Schválená Zastupitelstvem Středočeského kraje Usnesením č. 051-13/2022/ZK ze dne 28. 02. 2022

Webové stránky dokumentu ke stažení: <https://stredoceskykraj.cz/web/odbor-bezpecnosti-a-krizoveho-rizeni/prevence-v-oblasti-zavislosti>

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou:

<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne
<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>hazardního hraní</i>	☒ ano	☐ ne
<i>digitálních závislostí</i>	☒ ano	☐ ne
<i>psychoaktivních léků</i>	☒ ano	☐ ne

Koncepce je postavena na uplatňování čtyř základních strategických oblastí moderní politiky v oblasti závislostí, které jsou vzájemně nezastupitelné a doplňují se:

- na prevenci,
- minimalizaci rizik a škod,
- léčbě a resocializaci
- regulaci trhu a snižování nabídky.

Koncepce se zaměřuje na všechna témata a problémy v oblasti závislostí. Konkrétně jde o oblasti alkoholu, tabáku, nelegálních drog, hazardního hraní, nadužívání psychoaktivních léčivých přípravků a nadužívání moderních technologií. Cílem dokumentu je vedle zmapování aktuálního stavu realizace protidrogové politiky na území kraje (služby, organizace, vzdělávání, koordinace, financování atd.) a stanovení priorit na následující období. Hlavní cíl koncepce je snížit potencionální

rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání vzniknout, přičemž využívá čtyř klíčových shora uvedených pilířů. Vedle hlavního cíle má koncepce 8 základních priorit:

- Podpora vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování
- Podpora realizace programů selektivní a indikované prevence
- Podpora programů snižování rizik, prevence infekčních onemocnění a ochrana veřejného zdraví
- Zajištění dostupnosti sítě služeb pro uživatele návykových látek
- Zajištění koordinační činnosti mechanismů protidrogové politiky
- Zajištění vzdělávání aktérů protidrogové politiky
- Zajištění kontinuity financování základní sítě adiktologických služeb a preventivních programů
- Podpora destigmatizace návykového chování v kontextu prevence sociální exkluze

Název: Akční plán realizace Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na období 2022-2024

Období platnosti: 2022-2024

Schváleno dne: Schválená Zastupitelstvem Středočeského kraje Usnesením č. 080-17/2022/ZK ze dne 27. 6. 2022

Webové stránky dokumentu ke stažení: <https://www.kr-stredocesky.cz/web/11836670/8>

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou:

<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne
<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>hazardního hraní</i>	☒ ano	☐ ne
<i>digitálních závislostí</i>	☒ ano	☐ ne
<i>psychoaktivních léků</i>	☒ ano	☐ ne

Účelem akčního plánu je detailněji rozpracovat plánované postupy pro naplňování cílů Koncepce protidrogové politiky na období 2022–2027 a definovat opatření v klíčových (podpůrných) technicko-organizačních oblastech. Pro jednotlivé priority, vycházející z koncepce, stanoví akční plán konkrétní aktivity, vedoucí k jejich naplnění.

- změny v r. 2022

V roce 2022 byly přijaty nové shora uvedené strategické dokumenty Koncepce protidrogové politiky Středočeského kraje na léta 2022-2027 a Akční plán její realizace na období 2022-2024. Nová koncepce navazuje na předchozí koncepci z let 2016-2021 a navíc se zabývá i nelátkovými závislostmi v podobě tzv. digitálních závislostí či nadužívání moderních technologií.

2.2.1.2. Strategické dokumenty kraje se širším kontextem obsahující také otázky politiky v oblasti závislostí

Název: Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji na období 2022-2027

Období platnosti: 2022-2027

Schváleno dne: Schválená Radou Středočeského kraje Usnesením č. 061-43/2021/RK ze dne 18. 11. 2021

Webové stránky dokumentu ke stažení: <https://stredoceskykraj.cz/web/skolstvi/strategie-a-primarni-prevence>

Strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji 2022-2027 je uceleným strategickým dokumentem, který komplexně shrnuje problematiku primární prevence

rizikového chování dětí a mládeže ve Středočeském kraji. Zabývá se koordinací primární prevence, aktivitami kraje v této oblasti a s tím spojeným financováním. Důležitou částí dokumentu je stanovení cílů kraje na dané období a k tomu definování opatření, vedoucích ke splnění těchto cílů.

Hlavním cílem Strategie je prostřednictvím efektivního multidisciplinárního systému primární prevence ve školách a školských zařízeních předcházet vzniku rizikového chování u dětí a mládeže, nebo alespoň snížit jeho míru a negativní dopady na jejich zdraví a duševní pohodu.

Strategie se zabývá závislostním chováním, jako jednou z forem rizikového chování. Předmětem preventivních programů je mimo ostatní formy rizikového chování právě i prevence závislostního chování, užívání různých typů návykových látek, ale i nelátkové závislosti netolismus a gambling.

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou:

<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne
<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>hazardního hraní</i>	☒ ano	☐ ne
<i>digitálních závislostí</i>	☒ ano	☐ ne
<i>psychoaktivních léků</i>	☒ ano	☐ ne

Název: Koncepte prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2023-2027

Období platnosti: 2023-2027

Schváleno dne: Schválená Zastupitelstvem Středočeského kraje Usnesením č. 073-21/2023/ZK ze dne 30. 01. 2023

Webové stránky dokumentu ke stažení: <https://stredoceskykraj.cz/web/odbor-bezpecnosti-a-krizoveho-rizeni/prevence-v-oblasti-zavislosti>

Koncepce prevence kriminality Středočeského kraje na léta 2023-2027 je komplexním strategickým dokumentem, zahrnující teoretický rámec směru a aktivit v oblasti prevence kriminality Středočeského kraje, tak i analytický rámec s vydefinováním problémů, se kterými se bude muset kraj vypořádat v daném období účinnosti. Zabývá se potenciálními bezpečnostními hrozbami v podmínkách Středočeského kraje a definuje opatření směřující ke snižování těchto hrozeb. Koncepce je postavena na několika základních pilířích, resp. oblastech: podpora systému prevence kriminality, prevence kybernetické kriminality, snižování majetkové a násilné trestné činnosti, bezpečnost škol a školských zařízení a nemocnic, prevence recidivy a viktimizace, prevence domácího násilí a bezpečnost a veřejný pořádek v průmyslových zónách. Problematika závislostí je v koncepci zahrnuta, jako potenciální kriminogenní faktor, ke kterému se váže riziko zvýšené zejména majetkové trestné činnosti. Proto i v rámci prevence kriminality není tento problém podceňován a jsou realizována příslušná opatření v rámci koordinace, vzdělávání, informovanosti a financování politiky v oblasti závislostí.

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou:

<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne
<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>hazardního hraní</i>	☒ ano	☐ ne
<i>digitálních závislostí</i>	☒ ano	☐ ne
<i>psychoaktivních léků</i>	☒ ano	☐ ne

Název: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2020 - 2022

Období platnosti: 2023-2027

Schváleno dne: Usnesením Zastupitelstva Středočeského kraje č. 142-21/2019/ZK byl dne 25. 11. 2019

Webové stránky dokumentu ke stažení: <https://stredoceskykraj.cz/web/socialni-oblast/proces-planovani-socialnich-sluzeb>

Stručná charakteristika dokumentu:(zaměření/obsah celkového dokumentu, čeho se prioritně týká zaměření oblasti závislostí obsažené v tomto dokumentu, hlavní cíle politiky v oblasti závislostí zde definované apod.)

Dokument tvoří strategický rámec směřování v oblasti rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji a vymezuje tvorbu tzv. sítě sociálních služeb ve Středočeském kraji na následující období. Síť sociálních služeb efektivně využívá služeb realizovaných různými typy poskytovatelů na území Středočeského kraje a průběžně je aktualizována za aktivní účasti samosprávných orgánů, poskytovatelů i samotných uživatelů služeb. Tato síť v podstatě definuje směr, jakým se budou sociální služby na území Středočeského kraje vyvíjet, jaké priority a do kterých oblastí budou vynakládány finanční prostředky. Základními atributy funkční sítě sociálních služeb ve Středočeském kraji musí být dostupnost, efektivita (nákladovost), potřebnost a kvalita.

Do sítě sociálních služeb Středočeského kraje jsou v rámci prioritní oblasti „III. Osoby ohrožené sociálním vyloučením“ zahrnuty i adiktologické sociální služby, jako jsou terénní programy, kontaktní centra, terapeutické komunity a služby následné péče.

Uvedený strategický dokument se zabývá problematikou:

<i>nelegálních drog</i>	☒ ano	☐ ne
<i>alkoholu</i>	☒ ano	☐ ne
<i>tabáku</i>	☒ ano	☐ ne
<i>hazardního hraní</i>	☒ ano	☐ ne
<i>digitálních závislostí</i>	☒ ano	☐ ne
<i>psychoaktivních léků</i>	☒ ano	☐ ne

2.2.2 Hodnocení strategických dokumentů/politiky v oblasti závislostí kraje

V roce 2022 nebylo zpracováno žádné hodnocení strategických dokumentů.

2.3 Analýzy/studie v oblasti závislostí v r. 2022

V roce 2022 nebyly zpracovány žádné analýzy a studie.

2.4 Další významné aktivity v oblasti politiky v oblasti závislostí v r. 2022 na krajské i místní úrovni

Tabulka 2-1: Aktivity v oblasti politiky v oblasti závislostí (např. konference, semináře, včetně vzdělávání pořádaných v rámci kraje např. pro místní koordinátory, poskytovatele služeb, úředníky)

Název aktivity	Realizátor	Cílová skupina	Popis aktivity
13. Adiktologická konference	KÚSK, VISK, Magdaléna. o.p.s.	Odborná veřejnost	Čtvrtstoletí (proti)drogové politiky ve Středočeském kraji - Reflexe vývoje adiktologických služeb a jejich klientely od konce 90. let 20. století až do současnosti.
Vzdělávací setkání pro MPK	KÚSK, Nevypust' duši, z.s., Magdaléna, o.p.s.	Místní protidrogoví koordinátoři	Jak nevypustit duši – metody a techniky psychohygieny, Infekční nemoci v souvislosti se závislostním chováním

3 Finanční zajištění politiky v oblasti závislostí na krajské a místní úrovni

3.1 Způsob financování služeb krajem (popis)

Ve Středočeském kraji je uplatňováno vícezdrojové jednoleté financování adiktologických služeb. Finanční prostředky jsou poskytovány formou dotací z příslušných fondů na základě vyhlášených dotačních programů nebo formou příspěvků z rozpočtových kapitol.

Z rozpočtu Středočeského kraje jsou adiktologické služby financovány zejména ze Středočeského Fondu prevence. Každý rok je v rámci tohoto fondu vyhlášen dotační titul „Program pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu prevence“. V roce 2022 tento dotační titul zahrnoval následující 4 tematická zadání:

- Primární prevence (alokace 4 mil. Kč)
- Prevence kriminality (alokace 1 mil. Kč)
- Rozvoj a udržitelnost sítě adiktologických služeb (alokace 3 mil. Kč)
- Podpora na nákup harm reduction a zdravotnického materiálu (alokace 0,5 mil. Kč)

Celkový objem finančních prostředků Fondu prevence v roce 2022 činil 8,5 mil. Kč. Nadále se daří držet vzrůstající trend finančních prostředků přidělených do Středočeského Fondu prevence. Proti předchozímu roku 2021 byl navýšen o 2 mil. Kč. Nicméně zájem o dotace z Fondu prevence je veliký a objem finančních prostředků nestačí na realizaci programů primární prevence na mnoha školách a realizaci projektů prevence kriminality v obcích, bude i nadále snaha udržet trend a objem finančních prostředků Středočeského Fondu prevence dále navyšovat.

V rámci tematických zadání „Rozvoj a udržitelnost sítě adiktologických služeb“ a „Podpora na nákup harm reduction a zdravotnického materiálu“ byla podmínkou přidělení dotace certifikace odborné způsobilosti dle standardů RVKPP. Pro tematické zadání „Primární prevence“ byla vyžadována certifikace preventivních programů dle standardů MŠMT, případně kvalifikační předpoklady realizátora preventivního programu dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže, MŠMT č. j.: 21291/2010-28.

Za účelem podpory vzdělávání, sdílení informací, zkušeností a příkladů dobré praxe je každý rok Středočeským krajem pořádána Adiktologická konference. V roce 2022 činil z rozpočtové kapitoly odboru bezpečnosti a krizového řízení příspěvek na konferenci 150 tis. Kč.

V rámci rozpočtové kapitoly školství Středočeský kraj každoročně vymezuje část finančních prostředků účelově na oblast primární prevence. Tyto finanční prostředky zahrnují příspěvek na primární prevenci pro krajem zřizované školy a školská zařízení, příspěvek vlastní příspěvkové organizaci Vzdělávací institut Středočeského kraje na další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti primární prevence a prostředky na pořádání konference primární prevence.

Organizace poskytující adiktologické služby mohou dále žádat o dotaci ze Středočeského humanitárního fondu. Tento finanční nástroj byl zřízen k tomu, aby přispíval k rozvoji sociálních služeb na území Středočeského kraje. Také slouží jako prostředek pro spolufinancování specifických projektů v oblasti sociálně zdravotních/adiktologických služeb. V roce 2022 byl v rámci tohoto fondu vyhlášen dotační titul „Program 2022 pro poskytování dotací z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského humanitárního fondu v rámci tematického zadání Podpora sociálních služeb. Dotaci dle tohoto Programu lze poskytnout pouze na realizaci základních činností sociálních služeb které jsou předmětem pověření k výkonu služby obecného hospodářského zájmu vydaného Středočeským krajem (služby zařazené do Sítě sociálních služeb SK), obcí či Ministerstvem práce a sociálních věcí (služby zařazené do Programu podpory sociálních služeb s nadregionální či celostátní působností).

Dále Středočeský kraj pravidelně poskytuje příspěvek na provoz své příspěvkové organizaci Zařízení sociální intervence Kladno, poskytující adiktologické a sociální služby. Z rozpočtové kapitoly zdravotnictví je pravidelně poskytován příspěvek na provoz záchranných protialkoholních stanic v Mladé Boleslavi a v Příbrami.

3.2 Způsob zajištění financování adiktologických služeb ze strany obcí

Obce Středočeského kraje se na financování adiktologických služeb podílejí na dobrovolné bázi. Lze konstatovat, že mezi obcemi, zejména tedy obcemi s rozšířenou působností (dále jen „ORP“) je ochota financovat adiktologické služby a programy primární prevence, které jsou u nich poskytovány a realizovány. Drtivá většina ORP ve Středočeském kraji se na financování podílela. Toto financování probíhá na dobrovolné bázi a zejména formou

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

dotací z vyhlášených dotačních řízení v sociální a zdravotní oblasti, případně formou individuálních dotací nebo na základě smluv. Ze strany obcí je nejvíce financována primární prevence na školách a terénní programy, které jsou poskytovány v rámci jejich území. Dále jsou nemalou měrou podporována kontaktní centra a centra adiktologických služeb, a to zejména ze strany obcí, ve kterých jsou tato zařízení umístěna. Dobrou zprávou je, že obce Středočeského kraje přistupují k problematice závislosti zodpovědně, což se ukazuje na pozvolném nárůstu finančních prostředků, které jsou z jejich strany vynakládány jak na primární prevenci, tak i na adiktologické služby.

3.3 Rozpočtové výdaje na politiku v oblasti závislosti v kraji

Tabulka 3-1: Rozpočtové zdroje kraje na politiku v oblasti závislosti v roce 2022

Zde uveďte možné zdroje kraje, ze kterých je financována politika v oblasti závislosti (grantové programy různých odborů, přímý příspěvek kraje....)

Rozpočtový zdroj/dotační program	Popis	Specifický/obecný titul	Podmínka certifikace	Jednoletá/víceletá podpora	Výše výdajů (v Kč) na politiku v oblasti závislosti
KÚSK*/Odbor bezpečnosti/Fond prevence	Primární prevence	specifický	ano	jednoletá	4 465 790 Kč
KÚSK/Odbor bezpečnosti/Fond prevence	Rozvoj a udržitelnost sítě adiktologických služeb	specifický	ano	jednoletá	3 000 000 Kč
KÚSK/Odbor bezpečnosti/Fond prevence	Podpora na nákup harm reduction a zdravotnického materiálu	specifický	ano	jednoletá	400 000 Kč
KÚSK/Odbor bezpečnosti	Adiktologická konference	specifický	ne	jednoletá	150 000 Kč
KÚSK/Odbor školství	Primární prevence	specifický	ano	jednoletá	1 540 653 Kč
KÚSK/Odbor zdravotnictví	Záchytné stanice	specifický	ne	jednoletá	6 300 000 Kč
KÚSK/Odbor sociální/HUF	Podpora sociálních služeb - závislosti	specifický	ne	jednoletá	1 200 000 Kč
KÚSK/Odbor sociální/příspěvek od zřizovatele	ZSI Kladno	specifický	ne	jednoletá	4 160 345 Kč
Celkem					21 216 788 Kč

*KÚSK – Krajský úřad Středočeského kraje

Tabulka 3-2: Výdaje z rozpočtu obcí v roce 2022

Zde uveďte za jednotlivé obce souhrnnou výši spolufinancování politiky v oblasti závislosti.

Obec	Popis (typ podporované aktivity)	Výše výdajů (v Kč) na politiku v oblasti závislosti
Benešov	Kontaktní centrum	204 320 Kč
	Terénní program	50 894 Kč
	Primární prevence	87 500 Kč
Beroun	Terénní program	60 000 Kč
	Adiktologická ambulance	120 000 Kč
Brandýs nad Labem – Stará Boleslav	Terénní programy	130 000 Kč
Boleslav	Primární prevence na ZŠ	260 000 Kč
Čáslav	Terénní program	75 000 Kč
Černošice		0
Český Brod	Terénní programy	80 000 Kč

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Dobříš	Primární prevence	80 000 Kč
Hořovice	Terénní program	38 000 Kč
	Primární prevence	139 500 Kč
Kladno	ZSI Kladno	330 000 Kč
Kolín	Kontaktní centrum	80 000 Kč
	Terénní programy	50 000 Kč
	Poradna pro závislosti	20 000 Kč
	Revolution train	414 000 Kč
Kralupy nad Vltavou	Terénní program	140 000 Kč
Kutná Hora	Terénní programy	40 860 Kč
Lysá nad Labem	Primární prevence	50 000 Kč
ORP Lysá n. L./Milovice	Terénní program Semiramis	40 000 Kč
Mělník	Terénní program	63 000 Kč
Mladá Boleslav		0
Mnichovo Hradiště	Terénní program	66 500 Kč
	Kontaktní centrum	130 000 Kč
Neratovice	Terénní program	100 000 Kč
	Primární prevence	15 000 Kč
	ALMA - odborné sociální a psycholog. poradenství	170 000 Kč
Nymburk	CAS Laxus (KC + TP)	183 000 Kč
	Semiramis PP	280 000 Kč
	Centrum rodinného poradenství	178 000 Kč
Poděbrady	Terénní program	70 000 Kč
Příbram	Kontaktní centrum	160 000 Kč
	Adiktologická ambulance	35 000 Kč
Rakovník	Programy primární prevence	31 000 Kč
Říčany	Primární prevence	192 000 Kč
	Revolution train	138 000 Kč
Sedlčany	Linka bezpečí	15 000 Kč
Slaný	Program primární prevence	104 155 Kč
Vlašim	CAS Magdaléna, o.p.s.	50 000 Kč
	Linka bezpečí	15 000 Kč
Votice	Terénní program	35 000 Kč
	Linka bezpečí	15 000 Kč
	Občanská poradna	85 000 Kč
Celkem	...	4 620 729 Kč

Tabulka 3-3: Souhrn výdajů podle typu služeb/podle účelu (v Kč)

Přestože pojmenování kategorií služeb v této tabulce je víc obecné pořád jde o adiktologické služby. K vyplnění tabulky použijte soubor v MS Excel. Při vyplňování je nutné dodržovat předepsanou strukturu. Vyplněný soubor v MS Excel zašlete spolu s Výroční zprávou kraje za r. 2022 sekretariátu Rady.

Typ služeb	2021			2022		
	rozpočty		MPSV	rozpočty		MPSV
	krajů	obcí	313	krajů	obcí	313
Primární prevence*	6 042 465	1 130 650	0	6 006 443	1 791 155	0
Primárně-preventivní programy realizované školami a školskými zařízeními	4 404 545	1 012 650	0	4 621 043	1 239 155	0
Primárně-preventivní programy realizované jinými subjekty	1 361 920	0	0	1 145 400	0	0
Jiné a nezařazené preventivní programy	276 000	118 000	0	240 000	552 000	0

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Harm reduction	1 655 000	1 822 594	22 071 800	3 686 084	1 946 574	23 146 600
Terénní programy	475 000	947 274	14 247 700	1 186 084	1 189 254	13 799 000
Kontaktní centra	100 000	422 320	7 824 100	1 000 000	574 320	9 347 600
Sloučené programy kontaktních center a terénních programů	1 080 000	453 000	0	1 500 000	183 000	0
Jiné a nezařazené harm reduction programy	0	0	0	0	0	0
Ambulantní služby	950 000	772 324	4 663 400	1 500 000	838 000	2 590 900
Ambulantní služby zdravotní	850 000	80 000	0	1 000 000	285 000	0
Ambulantní služby sociální	100 000	653 324	4 663 400	500 000	553 000	2 590 900
Jiné a nezařazené ambulantní služby	0	39 000	0	0	0	0
Preventivní a léčebné služby ve vězení	0	0	0	0	0	0
Rezidenční služby	1 189 934	0	5 347 500	2 326 333	0	5 098 100
Lůžkové zdravotní služby	0	0	0	0	0	0
Terapeutické komunity	1 189 934	0	5 347 500	2 326 333	0	5 098 100
Jiné a nezařazené rezidenční služby**	0	0	0	0	0	0
Služby následná péče	1 838 000	0	2 213 700	1 247 928	0	2 018 200
Následná péče ambulantní	1 838 000	0	0	1 247 928	0	0
Následná péče pobytová	0	0	0	0	0	0
Jiné a nezařazené služby následné péče	0	0	2 213 700	0	0	2 018 200
Sociální podniky	0	0	0	0	0	0
Záchytné stanice a ošetření intoxikovaných osob	6 740 000	0	0	6 300 000	0	0
Prevence drogové kriminality	0	0	0	0	0	0
Koordinace/výzkum/informace	0	0	0	150 000	0	0
Jiné nezařazené***	0	150 000	3 149 100	0	45 000	0
CELKEM	18 415 399	3 875 568	37 445 500	21 216 788	4 620 729	32 853 800

* Výdaje na nízkoprahové zařízení pro děti a mládež se do výdajů na politiku v oblasti závislostí nezapočítávají.

** dle zákona 108/2006 Sb.

*** Specifikujte

Včetně domovů se zvláštním režimem určených primárně osobám s diag.závislostí, příp. jiné zařízení pro chronickou (paliativní) péči osob s diag. závislostí

3.4 Další důležité informace / změny ve financování proběhlé v r. 2022, včetně případného zohlednění krize na Ukrajině

V roce 2022 měl Středočeský kraj v souvislosti s krizí na Ukrajině a posléze i energetickou krizí vyšší mimořádné výdaje. I přes to se podařilo zachovat objem finančních prostředků ve Fondu prevence a pro rok 2023 jej ještě navýšit o 1,5 mil. Kč.

Pro rok 2023 byl na základě podnětů pracovních skupin Krajské komise pro oblast závislostí a politické reprezentace upraven Program Fondu prevence. Zde jsou zmíněny změny mající vliv na politiku v oblasti závislostí. Byla sloučena tematická zadání „Rozvoj a udržitelnost sítě adiktologických služeb“ a „Podpora na nákup harm reduction a zdravotnického materiálu“ do jednoho s názvem „Adiktologické služby“. Dále byl rozšířen okruh žadatelů o dotaci z Fondu prevence o soukromé subjekty, které však musí splňovat další kritéria dle tematického zadání, např. u Adiktologických služeb je podmínkou certifikace dle standardů RVKPP. Tento krok umožnil zapojení klíčových organizací v rámci sítě adiktologických služeb do dotačního řízení Fondu prevence. Došlo také k úpravě limitů maximální výše dotace.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

4 Adiktologické služby

4.1 Uveďte, zda je definována síť adiktologických služeb ve vašem kraji:

Název dokumentu: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve Středočeském kraji na období 2020 – 2022

Období platnosti: 2020 – 2022 Webové stránky ke stažení: <https://kr-stredocesky.cz/web/20688/441>

4.2 Popis situace podle jednotlivých typů (standardů) služeb

Tabulka 4-1: Programy primární prevence realizované v r. 2022 (mimo prevence realizované školami a školskými zařízeními)
(Uvádějte prosím přehled programů, ne realizátorů primární prevence)

Pozn.: do tabulky **vypište programy, které mají systematický charakter** – splňují tzv. kritéria MUSTAP – jsou systémové, navazující, mají k dispozici tištěné materiály atd. Uvedou se tam **významní poskytovatelé prevence**. Neuvádějte krátkodobé nebo jednorázové aktivity bez koncepčního ukotvení.

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Charakteristika aktivit	Počet akcí/osob	Certifikace (ano/ne)
Primární prevence	Prostor plus o.p.s.	VP	žáci ZŠ a SŠ, třídní učitelé, ŠMP	Programy PP s tématy: Naše třída – vztahy ve třídě a komunikace; Online svět; Tolerance	140/3 360	ano
Všeobecná primární prevence rizikového chování	Magdaléna, o.p.s	VP	Žáci ZŠ, SŠ, Gymnázii, UČ	Dlouhodobý program všeobecné primární prevence na ZŠ a SŠ	178 tříd /3461 žáků a 241 pedagogů v SČK	Ano
Selektivní primární prevence rizikového chování	Magdaléna, o.p.s	SP	Žáci ZŠ, SŠ, Gymnázii, UČ	Dlouhodobý program selektivní primární prevence na ZŠ, ZPŠ, SŠ	26 tříd/573 žáků a 53 pedagogů v SČK	Ano
Vzdělávání pedagogů v oblasti primární prevence rizikového chování	Magdaléna, o.p.s	VP	Pedagogové ZŠ, SŠ, Gymnázii, UČ	Vzdělávací kurzy v metodických postupech realizace dlouhodobých programů VP	8kurzů/ 198 pedagogů v SČK	ano
Program všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování (Program VDPP)	Primární prevence Laxus z.ú.	VP	Žáci 1. a 2. stupně základních škol a žáci nižších stupňů víceletých gymnázií. Třídní učitelé. Školní metodici prevence.	Program VDPP je zaměřen na prevenci rizikového chování, na práci s kolektivem a budování pozitivních mezilidských vztahů –	85/1036 (986 žáků, 50 pedagogů)	Ano (resp. žádáme, proces certifikací je aktuálně přerušen)

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

				zdravá interakce ve skupině, zdravé sebepojetí, schopnost tolerovat odlišnosti, umění spolupráce a komunikace s ostatními.		
Program všeobecné dlouhodobé primární prevence rizikového chování (Program VDPP)	Centrum primární prevence Středočeského kraje SEMIRAMIS z.ú.	VP	Žáci 1. a 2. stupně základních škol a žáci nižších stupňů víceletých gymnázií. Třídní učitelé. Školní metodici prevence.	Program VDPP je zaměřen na prevenci rizikového chování, na práci s kolektivem a budování pozitivních mezilidských vztahů – zdravá interakce ve skupině, zdravé sebepojetí, schopnost tolerovat odlišnosti, umění spolupráce a komunikace s ostatními.	462/7004 (6704 žáků, 300 pedagogů)	ano
Program selektivní dlouhodobé primární prevence rizikového chování (Program SDPP)	Centrum primární prevence Středočeského kraje SEMIRAMIS z.ú.	SP	Žáci 2. stupně bývalých základních škol praktických. Třídní učitelé bývalých ZŠ praktických. Školní metodici prevence bývalých ZŠ praktických.	Programy SDPP se věnují primární prevenci rizikového chování, se zaměřením na skupiny osob, u kterých jsou ve zvýšené míře přítomny rizikové faktory pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování, tj. jsou více ohrožené než jiné skupiny populace.	45/214 (193 žáků, 21 pedagogů)	ano

* VP – všeobecná prevence, SP – selektivní prevence, IP – indikovaná prevence

Z pohledu organizací SEMIRAMIS z.ú. a Laxus z.ú. je síť poskytovatelů služeb všeobecné primární prevence rizikového chování v kraji dostatečná. Téměř celý kraj je pokrytý nabídkou služeb certifikovaných dlouhodobých programů primární prevence rizikového chování. Na základě našich zkušeností s cílovými skupinami (zde především základní školy) jsou tyto programy školám a školským zařízením místně dostupné, zároveň finančně méně dostupné. Ideálně by mělo dojít k rozšíření koncepčních programů primární prevence rizikového chování, které pracují s jednou školní třídou po celou dobu školní docházky – za ideální je tak třeba považovat víceleté financování.

I když je síť služeb dostatečná, z kapacitních personálních důvodů stále není v našich silách uspokojit celkovou poptávku po našich programech. Zároveň z finančních důvodů není možné personální kapacitu navýšit. Aktuální počet zapojených škol je s ohledem na finance i velikost týmu maximální možný.

Na úrovni kraje však vnímáme (a tyto informace máme potvrzené komunikací se základními školami), že je zde zásadní poptávka po programech selektivní prevence zaměřené na vztahy v kolektivu, zejména potom na kolektivy, které prošly náročnou vztahovou situací (šikana, dlouhodobé nerespektování pravidel apod.). Cílem takového programu je nastartování pozitivních změn v kolektivu a obnova zdravého klima třídy. V loňském roce jsme několik takovýchto programů ve Středočeském kraji realizovali. Poptávka byla opravdu velká, část škol však nenašla na program finanční zdroje. Zároveň je nutné zmínit, že pro školní rok 2022/2023 jsou naše kapacity již od začátku dubna vyčerpány. Tzn. poptávka v kraji i přes finanční náročnost převyšuje dostupnou nabídku této služby. V praxi se setkáváme s informacemi ze škol, že Pedagogicko-psychologické poradny, které jsou v tomto duchu školám nápomocny, jsou přetíženy, případně čekací doba je v řádech měsíců.

Z pohledu organizace Magdaléna, o.p.s. je systém financování preventivních aktivit v SČK v současnosti bohužel není dostatečný. Školy jsou často mnohem větší, než je maximální výše dotace, kterou můžou žádat na programy všeobecné, selektivní i indikované prevence. Všeobecná prevence přitom má být již ze své podstaty programem, kterého se dostane každému žákovi stejně. V důsledku nedostatečného financování však školy praktikují všeobecnou prevenci pouze ve vybraných třídách, často až ve fázi, kdy je daná služba spíše již nutností než prevencí. Byť je tento postup logický z hlediska omezených financí, je zcela zavádějící z hlediska potřeby systémového preventivního působení na celé škole. Výrazným posunem by byl přenos zahraniční dobré praxe – model třídního učitele, který by za podpory školního poradenského pracoviště dokázal základní úroveň všeobecné prevence zajistit ve třídě sám. Tento model je však prozatím v ČR využíván v omezené míře. Vyučující se necítí být kompetentní pro otevírání preventivních témat v třídnických hodinách, tématu se věnuje spíše okrajově, až výjimečně, nelze hovořit o systémové činnosti. Zároveň, třídnické hodiny nemají samy o sobě systémové ukotvení, a tak je těžké tyto aktivity v prostředí školy považovat za samozřejmost. Vnímáme jako zásadní podporovat vyučující a vedení škol v systémovém ukotvení třídnických hodin a smysluplném využívání potenciálu tohoto nástroje, stejně jako pravidelné využívání supervize pedagogického sboru, nebo např. školního parlamentu, jakožto dalšího nástroje podporujícího bezpečného školního klimatu.

Co se týče selektivní a indikované prevence, v tomto případě je současný způsob žádání o finance na tyto programy z našeho pohledu málo pružný. Selektivní a indikovaná prevence jsou programy, jejichž potřeba vzniká operativně v rámci školního roku. Vedení školy či školní poradenské pracoviště tedy nemůže na podzim předchozího roku indikovat, kolik programů a finančních prostředků bude v těchto oblastech prevence v příštím roce potřebovat. Zde by bylo vhodnější zajistit takový dotační program v rámci Fondu prevence SČK, do kterého by v případě aktuální potřeby mohly školy podávat průběžně žádosti formou zjednodušeného grantového schématu. Současný systém bohužel nepodporuje školy v zavádění pevných struktur preventivních aktivit pro žáky.

V roce 2022 primárně preventivní aktivity organizace Prostor plus, o.p.s. probíhaly již v standardním formátu přímé interakce s třídami. Zvýšený zájem byl zejména o prevenci digitální gramotnosti a kyberbezpečnosti. Některá témata, jako například šikana, propůjčují různé programy (např. kyberbezpečnost, vztahy). Základní vzorce bezpečného chování napříč rizikovým chováním vnímají jako něco, čeho se dotýkají v každém preventivním programu, stejně tak rámcové ukotvení právního vědomí je součástí většiny programů. Ve starších ročnících druhého stupně ZŠ a na středních školách je stále aktuálním tématem prevence závislostního chování v oblasti užívání návykových látek. Školy se na organizaci Prostor plus, o.p.s. často obrací s tím, aby byl program zaměřený hlavně na současné trendy, kterými byly v loňském roce hlavně nové typy elektronických cigaret a tabákových či nikotinových sáček. Vzhledem k tomu, že užívání těchto látek mezi dospívajícími je již hojně rozšířeno, apelovali jsme na školy, že je nutné prevenci návykových látek vést komplexně a zmínit všechny druhy a rizika závislostního chování.

Hlavním změnou v organizaci Laxus z.ú. v oblasti poskytovaných služeb je tematické zacílení – oproti uplynulým letům realizujeme více setkání zaměřených na vztahy v kolektivu, poruchy příjmu potravy, sebepojetí a návykové látky.

Výraznou změnou v organizaci SEMIRAMIS z.ú. je realizace intervenčního programu pro kolektivy tříd ve vztahově náročné situaci. Tento program selektivní prevence jsme začali na základě trvalé poptávky ze škol pilotně ověřovat na podzim 2021 a od roku 2022 jsme schopni ho v ustálené podobě realizovat v kapacitě 2 třídy/měsíc. Od podzimu 2022 vnímáme skokový nárůst poptávky – školy se na nás obrací zpravidla buď po proběhlé šikaně v kolektivu, nebo ve chvíli, kdy vnímají špatné vztahy mezi žáky, nedodržování pravidel, respektu a sami už mají pocit, že vyzkoušeli vše (a nic v jejich očích nezabralo).

Na úrovni kraje vnímáme, že je zde zásadní absence intervenčních léčebných programů, které se specializují na řešení krizových a mimořádných situací v třídních kolektivech. Zejména jde o situaci v kolektivech, se kterými si sama škola již neví rady, a poptává odbornou podporu pro pedagogy i žáky. Tento nedostatek je v oblasti Středočeského kraje dlouhodobý a poptávka po takových programech i vlivem celospolečenské situace stoupá.

Jak je již zmíněno výše, na úrovni kraje vnímáme, že je zde zásadní absence intervenčních léčebných programů, které se specializují na řešení krizových a mimořádných situací v třídních kolektivech. Tento nedostatek je v oblasti Středočeského kraje dlouhodobý a poptávka po takových programech i vlivem celospolečenské situace stoupá.

Tabulka 4-2: Služby v oblasti minimalizace rizik poskytované v r. 2022 (včetně programů snižování rizik na tanečních akcích, v klubech a prostředí noční zábavy)

Pozn.: uvádějte všechna data, zejména u služeb, které nejsou v dotačním řízení RVKPP či nejsou certifikovány.

Název projektu/ programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Počet osob, kt. služby využily /z toho UD	Počet kliento-setkání ¹	Počet výměn ²	Počet vydaných inj. stř.	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Kontaktní centrum Kolín	Prostor plus o.p.s.	KPS	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách.	415/395	6 991	3 989	92 790	Kolínsko a Kutnohorsko	ano
Terénní programy v okresech Kolín a Kutná Hora	Prostor plus o.p.s.	TP	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách.	123/122	749	513	84 332	Kolínsko a Kutnohorsko	ano
Mobilní terénní program	ZSI Kladno	TP	injekčníUživatelé	95/66	525	15385	20118	Kladensko, Unhošťsko a slánsko	ne

¹ **Kliento-setkání:** počet setkání krát počet osob na setkání (dříve kontakt).

² **Výměna:** Kontakt, při kterém dochází k výměně (příp. jen odevzdání či výdeji) jedné nebo více injekčních jehel. Ve formulářích závěrečných zpráv jde o údaj distribuce harm reduction materiálu.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

			návykovýc h látek						
Kontaktní centrum Benešov	Magdaléna, o.p.s.	KPS	Osoby závislé a závislostí ohrožené	154/151	2173	725	37243	Benešovsko	ANO
Kontaktní centrum Příbram	Magdaléna, o.p.s.	KPS	Osoby závislé a závislostí ohrožené	151/128	2323	1352	44601	Příbramsko	ANO
TP Benešovsko a Praha východ	Magdaléna, o.p.s.	TP	Osoby závislé a závislostí ohrožené	62/62	868	185	33338	Benešovsko a Praha východ	ANO
TP Berounsko a Rakovnicko	Magdaléna, o.p.s.	TP	Osoby závislé a závislostí ohrožené	103/96	1771	638	40464	Berounsko a Rakovnicko	ANO
TP Příbramsko a Praha západ	Magdaléna, o.p.s.	TP	Osoby závislé a závislostí ohrožené	110/107	1098	438	26099	Příbramsko a Praha západ	ANO
Harm Reduction v prostředí zábavy jako součást systému adiktologických služeb ve Středočeském kraji	Magdaléna, o.p.s.	TP	Účastníci hudebních akcí – uživatelé a potenciální uživatelé návykovýc h látek	3451	4348	-	-	SČK	NE Projekt CZ.03.2.6 0/0.0/0.0/18_088/0 010643, který je hrazený z ESI fondů.
K-centrum Mladá Boleslav	SEMIRAMI S z.ú.	KPS	osoby užívající drogy, osoby blízké lidem	382/368	4578	3210	119314	Mladá Boleslav	ano

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

			užívajícím drogy						
Centrum terénních programů Středočeské ho kraje	SEMIRAMI S z.ú.	TP	osoby užívající drogy, osoby blízké lidem užívajícím drogy	289/279	1998	1639	168610	okresy Mladá Boleslav, Mělník, Praha- východ	ano
Centrum adiktologick ých služeb Nymburk	Laxus z.ú.	KPS	osoby užívající drogy, osoby blízké lidem užívajícím drogy	245/182	1525	715	41746	ORP Nymburk, Lysá nad Labem, Poděbrady	ano

* TP – terénní programy, KPS – kontaktní centra, KPS a TP – sloučené programy

HR službou není pokryt region Nového Strašecí. Dále nejsou napříč celým krajem poskytovány HR služby na tanečních akcích, v klubech a prostředí noční zábavy. V letních měsících však probíhá projekt HR služeb na festivalech. Chybí také dostupnost HR služeb ve večerních hodinách a o víkendu. V regionu Kolínska a Kutnohorska je toto vnímáno jako potřebné a dostupnost ve večerních hodinách i žádoucí. Pracující klientela využívá často služby jen sekundárně čili jen distribuci HR materiálu. V této oblasti se bohužel dlouhodobě nedaří dohodnout potřebný rozvoj adiktologických služeb a v rámci komunitního plánování navýšit jejich kapacity, které jsou už nyní při běžném denním provozu dalece přesahovány. Aktuální stanovená maximální denní kapacita KC Kolín je 40 klientů, ale během roku 2022 se běžně stávalo že denně pracovnice KC poskytovaly službu 50-60 osobám. Při velkém množství osobního kontaktu s uživateli návykových látek vzniká riziko vyšší nemocnosti a přetížení týmu nebo omezení služeb. Posledním zásadním argumentem pro potřebu navýšení kapacity úvazků KC ve městě Kolín je absence kontaktních/nízkoprahových služeb pro osoby užívající alkohol a osoby bez přístřeší.

Tabulka 4-3: Služby v oblasti ambulantní léčby v r. 2022

Pozn.: Uvádějte poskytovatele NNO, ale pokud možno i AT ordinace či ordinace lékařů, kteří prokazatelně pracují s cílovou skupinou

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ³	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
AT ordinace Mělník	ADIKTOLO GICKÉ	AL,SL	Závislí na návykovém chování	2	250 (z toho 45 subtituce)	51	Sever SČK	ano

³ Kapacita: Uvádí se u dlouhodobých strukturovaných ambulantních (stacionárních) programů. Kapacita znamená počet míst v zařízení nebo míst ve strukturovaném programu.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

	CENTRUM, s.r.o.							
AT ordinace Kolín	dtto	AL,SL	dtto	2	367 (z toho 68 substituce)	98	Východ SČK	ano
AT ordinace Mníšek pod Brdy	dtto	AL	dtto	1	158	43	Jihozápad SČK	ne
Poradna pro závislosti	Prostor plus o.p.s.	OSP (V rámci kategoriz ace RVKPP bráno jako AL)	Osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykový ch látkách.	6 (okamžitá kapacita)	181	83	Kolín	ano
ADA+	ZSI Kladno	AL	11 – 19 let		110	21	Středočeský kraj	ne
Adiktologická ambulance Beroun	Magdaléna , o.p.s.	AL	Osoby závislé a závislostí ohrožené	100	183 klientů – 167 uživatelů; 16 blízkých osob	-	Berounsko	ANO
Adiktologická ambulance Praha – Podolí	Magdaléna , o.p.s.	AL	Osoby závislé a závislostí ohrožené	100	221 klientů – 191 uživatelů; 30 blízkých osob	-	SČK, HMP	ANO
Adiktologická ambulance Příbram	Magdaléna , o.p.s.	AL	Osoby závislé (včetně dětí a mládeže) a závislostí ohrožené	100	335 klientů – 270 uživatelů; 65 blízkých osob	-	Příbramsko	ANO
AdiCentrum Mladá Boleslav	Laxus z.ú.	AL	uživatelé návykových látek, včetně alkoholu, hazardní		219	112 (+ 51 odmítnutých žádostí z kapacitních důvodů)	region Mladobolesla vska	Ano (v rámci detašova ného prac.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

			hráči, osoby jim blízké					AdiCentr a HK)
--	--	--	-------------------------	--	--	--	--	----------------

* AL – ambulantní léčba, SL – substituční léčba, SP – stacionární program

V síti poskytovatelů služeb drogové prevence Středočeského kraje není v současné době dostatečné pokrytí ambulantních programů, což značně omezuje přístup k těmto léčebným programům a jejich dostupnost. Zájemci o službu často musejí překonávat velké vzdálenosti, významně se tím zvyšuje práh služeb a současně snižuje šanci na zlepšení života klientů se závislostním chováním. Odborný personál adiktologických ambulancí je přetížen, ambulance nemají dostatečnou kapacitu pro příjem nových klientů do péče. Také systém odkazování nefunguje, jelikož celá síť ambulantní léčby je ve Středočeském kraji přetížená.

Provozní kapacita ambulantní léčby je za hranou personálních možností. Prakticky denně se ozývají noví zájemci o léčbu a mnoho z nich muselo najít zdravotní péči jinde, nebo ji spíše nenašlo, řádově se jedná o vyšší stovky nových zájemců o léčbu. V roce 2022 zanikl program ambulantní a substituční léčby v Kutné Hoře, část jeho pacientů převzala ordinace v Kolíně. Hlavním nedostatkem je poddimenzovaná síť ambulantních služeb. Vzhledem k počtu obyvatel kraje je počet ambulancí nedostačující.

Tabulka 4-4: Služby v oblasti rezidenční léčby v r. 2022

Pozn.: Neslučujte oddělení detoxifikace a pobytová oddělení, **uved'te VŠECHNA pobytová zařízení v kraji, která s cílovou skupinou pracují.**

Název projektu/programu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁴	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
Detox D20	PN Kosmonosy	DXT	Uživatelé návykových látek, věk od 15 let	18	233	231	Celá ČR	ano
Oddělení léčby závislostí S 7 koedukované	PN Kosmonosy	KSLP	Závislost na alkoholu, sedativech drogách, hráčství	36	279	20	Celá ČR	ano
Terapeutická komunita Kladno Dubí	ZSI Kladno	TK	Závislí po detoxifikaci, popř. ukončené léčbě	15	28	21	Středočeský kraj s přesahem	ne
TK Magdaléna	Magdaléna, o.p.s.	RPTK	Osoby závislé a závislostí ohrožené	14 lůžek	86 klientů - 29 uživatelů; 57 blízkých osob	45	SČK, HMP, celá ČR	ANO

*DXT – detoxifikace, LZS – lůžkové zdravotní služby (KSLP-krátkodobá a střednědobá lůžková péče), RPTK – terapeutické komunity, DSZR – domovy se zvláštním režimem, - jiné

⁴ Kapacita – týká se pobytových služeb. Kapacita znamená počet ubytovacích míst v zařízení.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Sít' rezidenční léčby je dostatečná a dlouhodobě dobře spolupracuje.

Terapeutická komunita je specifická tím, že je na území města Kladna. Její program v oblasti sociálního začleňování klientů se odvíjí od tohoto faktu. To je městský způsob života. Klienti využívají běžnou městskou síť. A to jak zdravotní, sociální, tak i společenskou a volnočasovou. Zapojují se podle svých zájmů do aktivit, které jim vyhovují.

Chybí specializované programy se specifickým programem respektujícím potřeby a limity zájemců a klientů o léčbu, např. pro osoby s duální diagnózou, pro matky (rodiče) s dětmi, pro cílovou populaci starých uživatelů návykových látek.

Tabulka 4-5: Služby v oblasti následné péče v r. 2022

Název projektu/progr amu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁴	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
SNP ambulance	ZSI Kladno	SNP	Dospělí s cílem abstinovat		260	82	Středočeský kraj	ne
SNP pobyt	ZSI Kladno	SNP	Dospělí s cílem abstinovat	6	7	2	Středočeský kraj	ne
SNP klub	ZSI Kladno	SNP	Dospělí s cílem abstinovat		16	2	Středočeský kraj	ne
NP CHRPA	Magdalén a, o.p.s.	Pobytov á/ ambula ntní	Osoby závislé (s duální diagnózou) a osoby závislosti ohrožené	max 20 klientů za rok/ 8 lůžek	32 klientů - 18 uživatelů; 14 blízkých osob	36	celá ČR	ANO
Doléčovací centrum Magdaléna Podolí	Magdalén a, o.p.s.	Pobytov á/ ambula ntní	Osoby závislé a závislosti ohrožené	15 klientů za den/16 lůžek	128 klientů - 118 uživatelů; 10 blízké osoby	30	SČK, HMP	ANO

*ambulanti – následná péče ambulantní, pobytová – následná péče pobytová

V rámci sítě služeb v oblasti následné péče probíhá velmi dobrá vzájemná spolupráce, a to nejen v rámci Středočeského kraje, ale také napříč celou Českou republikou. Pozitivně lze hodnotit také vzájemnou spolupráci s dalšími typy adiktologických služeb, ale také sociálních a zdravotních.

Doléčovací programy mají nedostatek tréninkového bydlení, také je potřeba navyšovat kapacitu programů pro klienty s DD, matky s dětmi atp.

Potřeba doplnit program o možnost tréninkového bytu především pro abstinující matky s dětmi. Chybí domovy se zvláštním režimem pro závislé osoby. Nedostatek psychiatrů, kteří se zabývají duálními diagnózami, nedostatek

záchytných stanic. Zkušenost dobré praxe. Klub abstinujících. Skupinový program pro dlouhodobě abstinující – 5 a více let. Vzájemné sdílení a podpora. Udržování kontaktu

Tabulka 4-6: Ostatní specializované programy v r. 2022 (služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.)

Název projektu/progr amu	Realizátor	Typ služby*	Cílová skupina	Kapacita ⁵	Počet osob, kt. služby zař. využily	Počet nově evid. žádostí o léčbu	Územní působnost, spádovost	Certifikace (ano/ne)
NZDM MeziČas	Magdalén a, o.p.s.	NZDM	Děti a mládež ohrožené patolog jevy	20 klientů – okamžitá kapacita	151	-	Benešovsko	rozvojový audit ČAS
Systémové zajištění péče pro vězněné uživatele drog a její následná kontinuita po propuštění	A.N.O. – Asociace nestátních organizací (Magdalén a, o.p.s. partner projektu)	Služby ve vězení	Klienti se závislostním chováním ve věznicích a po jejich propuštění	-	16	-	Příbramsko	-
Adiktologické služby ve vězení	Laxus z.ú.	ASV	UD v konfliktu se zákonem, jejich blízcí, odborná veřejnost	12/os./den	108 (SK) 457 (celkem)		celorepublik ová, SK: Věznice Jiřice, Věznice Vinařice	ANO

* služby ve vězení, sociální podniky, záchytné stanice apod.

4.3 Uved'te i případné dopady krize na Ukrajině na oblast poskytování služeb

Krize na Ukrajině neměla výrazné dopady na oblast poskytování adiktologických služeb ve Středočeském kraji. Kontakt s uživateli návykových látek z Ukrajiny ve službách byl minimální spíše v rádech jednotek, některé organizace nezaznamenaly vůbec žádný. V roce 2022 pracovníci TAP Prostor plus zaznamenali nárůst klientů, kteří byli vyhozeni z ubytoven z důvodu přijmutí ukrajinských uprchlíků, na které provozovatelé ubytoven dostali dotace. Dílčí dopady ukrajinské krize se spíše objevují v oblasti primární prevence a ve spolupráci se školami, kdy bylo třeba řešit začleňování ukrajinských dětí do třídních kolektivů.

⁵ Kapacita – týká se pobytových služeb. Kapacita znamená počet ubytovacích míst v zařízení.

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

5 Různé – další údaje

- Kontaktní údaje o zařízeních, která působí na území kraje. Tato část slouží mimo jiné sekretariátu Rady k aktualizaci Mapy pomoci na www.drogy-info.cz. Proto, prosíme, zkontrolujte údaje uváděné o zařízeních vašeho kraje v mapě pomoci k termínu odeslání zprávy a v tabulce níže uveďte aktuální kontaktní údaje, a informaci o tom, zda došlo nebo ke změně údajů.

Název	Typ služby	Adresa	Kontaktní osoba	Telefon	e-mail	webové stránky	Změna údajů oproti Mapě pomoci
Mobilní terénní program	TP	Jana Palacha 1620, 272 01 Kladno	Mgr. Lucie Doležalová	604233411	teren@zsi-kladno.cz	www.zsi-kladno.cz	ne
Terapeutická komunita Kladno - Dubí	RPTK	Gen. Eliáše 483, 272 01 Kladno	Mgr. Lucie Doležalová	727941733	tk@zsi-kladno.cz	www.zsi-kladno.cz	ano
Adiktologická dorostová ambulance Ada+	AL	Jana Palacha 1620, 272 01 Kladno	Mgr. Michaela Štáfková	606770175	terapie@zsi-kladno.cz	www.zsi-kladno.cz	ne
Programy služeb následné péče pobyt a ambulance	SNP	Generála Eliáše 483, 272 01 Kladno	Mgr. Lucie Doležalová	727941733	mirkova@zsi-kladno.cz	www.zsi-kladno.cz	ano
Terénní program SEMIRAMIS	Terénní program	Ptácká 162, 293 01 Mladá Boleslav	Ondřej Šulc, DiS.	724 557 503	streetwork@os-semiramis.cz	http://www.os-semiramis.cz/	ano
Kontaktní a poradenské centrum Mladá Boleslav	Kontaktní centrum	Ptácká 162, 293 01 Mladá Boleslav	Ondřej Šulc, DiS.	724 557 503	k-centrum-mb@os-semiramis.cz	http://www.os-semiramis.cz/	ano
Centrum adiktologických služeb Nymburk	KC s terénní formou	Palackého třída 449/64, 288 02 Nymburk	Martin Holeček, DiS.	734 316 541	Cas.nymburk@laxus.cz	www.laxus.cz	ano
Adiktologické centrum poradenství a terapie Mladá Boleslav, Laxus z.ú.	Ambulantní péče	Ptácká 162, 293 01 Mladá Boleslav	Mgr. Lenka Pasecká	730 516 447	adicentrum.boleslav@laxus.cz	https://www.laxus.cz/adicentrum-mlada-boleslav/	ano
Adiktologické služby ve vězení Laxus	Adiktologické služby ve vězení	Ptácká 162, 293 01 Mladá Boleslav	Mgr. Aleš Vaněk	602 803 279	vezeni@laxus.cz	www.laxus.cz	ano
Centrum primární prevence	PP	Sadová 2107, 288 02 Nymburk	Bc. Ivana Myšková	734 319 993	cppsk@os-semiramis.cz	www.os-semiramis.cz	ano

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Středočeského kraje							
Centrum rodinného poradenství a terapie	Ambulantní péče	Palackého třída 449/64, 288 02 Nymburk	PhDr., Mgr. Karla Zradičková Šafránková	733 108 048	crp@os-semiramis.cz	www.os-semiramis.cz	ano
Centrum intervenčních programů	Primární prevence	Sadová 2107, 288 02 Nymburk	Bc. Sára Marková	605 367 905	cip@os-semiramis.cz	www.os-semiramis.cz	ano
Terénní program	RPTP	Zahradní 17, 280 02 Kolín	Bc. Kristýna Andršová	777 650 030	tp@prostor-plus.cz	www.prostor-plus.cz	ano
Kontaktní centrum	KPS	Zahradní 17, 280 02 Kolín	Bc. Lenka Pethöová	777 847 071	kc@prostor-plus.cz	www.prostor-plus.cz	ano
Poradenství pro uživatele drog a osoby blízké	Ambulantní péče	Zahradní 17, 280 02 Kolín	Bc. Roman Kunc	735 757 095	poradenstvi.drogy@prostor-plus.cz	www.prostor-plus.cz	ano
Primární prevence	Primární prevence	Na Pustině 1068, 280 02 Kolín	Mgr. Olga Neumannová	774 705 724	pp@prostor-plus.cz	www.prostor-plus.cz	ano
Centrum primární prevence	Primární prevence	Včelník 1070, 252 10 Mníšek pod Brdy	Mgr. Aneta Zápotocká	607 641 684	prevence@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
Terénní program Magdaléna – Benešovsko a Praha východ	TP	Nová Pražská 399, 256 01 Benešov	Mgr. Jiří Zatřepálek	739 308 401	zatrepalek@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
Terénní program Magdaléna – Příbramsko a Praha západ	TP	Žežická 193, 261 01 Příbram VII.	Mgr. Magdaléna Chaloupková	604 735 989	chaloupkova@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ano
TP Magdaléna Berounsko a Rakovnicko	TP	Havlíčková 1732, 266 01 Beroun	Mgr. Šárka Gelbičová	739 652 383	gelbicova@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
CAS Magdaléna Benešov	Kontaktní a poradenské služby	Nová Pražská 399, 256 01 Benešov	Mgr. Jiří Zatřepálek	739 308 401	zatrepalek@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
CAS Magdaléna Příbram	Kontaktní a poradenské služby	Žežická 193, 261 01 Příbram VII.	Mgr. Hana Vařincová	739 612 018	varincova@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
Adiktologická ambulance Příbram	AL	Žežická 193, 261 01 Příbram VII.	Mgr. Hana Vařincová	739 612 018	varincova@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne
Terapeutická komunita Magdaléna	TK	Včelník 1070, 252 10 Mníšek pod Brdy	Mgr. Pavel Hanzal	733 116 055	hanzal@magdalena-ops.cz	www.magdalena-ops.cz	ne

VÝROČNÍ ZPRÁVA O REALIZACI POLITIKY V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ V KRAJI ZA ROK 2022

Následná péče CHRP	Pobyt. a ambula ntní NP	Včelník 1070, 252 10 Mníšek pod Brdy	Lucie Krejčíková	739 303 024	krejcikova@ magdalena- ops.cz	www.magdal ena-ops.cz	ne
OAT Mníšek pod Brdy	AL	Včelník 1070, 252 10 Mníšek pod Brdy	MUDr. Tereza Formánková	602 651 337	petr.nevsima l@email.cz	www.adiktol ogickecentru m.cz	ano
OAT Kolín	AL, SL	Na Pustině 1068, 280 02 Kolín II.	MUDr. Gabriela Jinochová	733 193 646	atordinace@ seznam.cz	www.adiktol ogickecentru m.cz	ano
OAT Mělník	AL, SL	Fügnerova 715, 276 01 Mělník	MUDr. Petr Nevšímal	731 947 512	atmelnik@s eznam.cz	www.adiktol ogickecentru m.cz	ano